

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เป็นการจัดทำแผนชุมชนด้านการเกษตรที่ชุมชนเกษตรกร วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาการเกษตรของอำเภอ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร ที่กำหนดให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ และสอดคล้องกับแผนแม่บท ประเด็นเร่งด่วนตาม ยุทธศาสตร์ชาติ จึงได้มีการทบทวนกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำและเค้าโครงเนื้อหาของแผนพัฒนาการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข-ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ-ช
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑-๑๒
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑-๓
๑.๑ ที่ตั้ง	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒-๓
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๕
๓ สภาพภูมิอากาศ	๕-๗
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๕
๓.๒ ฤดูกาล	๕
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๖
๓.๔ อุณหภูมิ	๗
๔ เส้นทางคมนาคม	๘
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘-๙
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๕.๒ แหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน	๘-๙
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๙-๑๑
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๙
๖.๒ รายได้ของประชากรรวม	๑๐
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๑๑
๖.๔ การศึกษา	๑๑
๖.๕ สาธารณสุข	๑๑
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๒
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอหนองไผ่	๑๓-๕๑
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑๓-๔๙
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๓-๒๕
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๖-๒๘
๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๘-๔๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอหนองไผ่	๑๓-๕๑
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๘
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๙-๕๑
๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอหนองไผ่	๔๙
๓.๒ กำหนดเป็นกลยุทธ์	๕๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครองย่อยออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน	๒
ตารางที่ ๒ สถิติปริมาณน้ำฝน (หน่วย:มิลลิเมตร)	๖
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิสูงสุด-ต่ำสุด ช่วงปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔	๗
ตารางที่ ๔ แสดงรายได้ของประชากรรวม เฉลี่ยต่อคนต่อปี	๑๐
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๑
ตารางที่ ๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๓
ตารางที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๔
ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๔
ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๘
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๙
ตารางที่ ๑๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๐
ตารางที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๒
ตารางที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลบัววัฒนา	๒๓
ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลบ้านโพน	๒๔
ตารางที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการทำงานนาแปลงใหญ่ข้าว ตำบลท่าแดง และตำบลวังท่าดี	๒๕
ตารางที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ถั่วเขียวสหกรณ์การเกษตรหนองไผ่ จำกัด	๒๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๑
ตารางที่ ๒๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี๒๕๖๒ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๓
ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๐
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๕
ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๗
ตารางที่ ๒๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๙

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑	๑
ภาพที่ ๒	๓
ภาพที่ ๓	๔
ภาพที่ ๔	๕
ภาพที่ ๕	๘
ภาพที่ ๖	๙
ภาพที่ ๗	๑๒
ภาพที่ ๘	๑๓
ภาพที่ ๙	๑๔
ภาพที่ ๑๐	๑๕
ภาพที่ ๑๑	๑๕
ภาพที่ ๑๒	๒๑
อำเภอหนองไผ่ ปี ๒๕๖๓	
ภาพที่ ๑๓	๒๖
ภาพที่ ๑๔	๒๗
ภาพที่ ๑๕	๒๘
ภาพที่ ๑๖	๒๘
ภาพที่ ๑๗	๒๙
ภาพที่ ๑๘	๒๙
ภาพที่ ๑๙	๓๐
ภาพที่ ๒๐	๓๐
ภาพที่ ๒๑	๓๑
ภาพที่ ๒๒	๓๒
ภาพที่ ๒๓	๓๓
ภาพที่ ๒๔	๓๔
ภาพที่ ๒๕	๓๔
ภาพที่ ๒๖	๓๕
อำเภอหนองไผ่	
ภาพที่ ๒๗	๓๖
ภาพที่ ๒๘	๓๖
ภาพที่ ๒๙	๓๗
ภาพที่ ๓๐	๓๗
ภาพที่ ๓๑	๓๘
ภาพที่ ๓๒	๓๙
ภาพที่ ๓๓	๓๙

ภาพที่ ๓๔	แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ของอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
ภาพที่ ๓๕	แสดงแหล่งรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่	๔๑
ภาพที่ ๓๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่	๔๒
ภาพที่ ๓๗	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่	๔๒
ภาพที่ ๓๘	แผนที่แสดงพื้นที่มันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองไผ่	๔๓
ภาพที่ ๓๙	แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง	๔๓
ภาพที่ ๔๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองไผ่	๔๔
ภาพที่ ๔๑	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองไผ่	๔๔
ภาพที่ ๔๒	แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๕
ภาพที่ ๔๓	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๖

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ อำเภอหนองไผ่ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ โดยมีนาย สมบูรณ์ อมรบุตร เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอหนองไผ่คนแรก มีเขตการปกครอง ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลกองทูล ตำบลกันจู้ และตำบลบ้านโพน และในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับโอนตำบลนาเฉลียง ตำบลท่าแดง ของอำเภอเมือง เพชรบูรณ์มาขึ้นกับกิ่งอำเภอหนองไผ่ด้วย และเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะกิ่ง อำเภอหนองไผ่เป็นอำเภอหนองไผ่ โดยมี ร.ต.ต.ประทวน สิทธิธูรณ์ (หรือสิทธิกุล) เป็นนายอำเภอคนแรกและมีการ จัดตั้งเป็นสุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ รัฐบาลได้ตัดถนน เป็นเส้นทางจากตำบลวังชมพู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ไปอำเภอ ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ซึ่งต่อมาเรียกว่า ถนนสระบุรี- หล่มสัก

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง

อำเภอหนองไผ่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีขนาดพื้นที่ ๑,๓๖๐.๒ ตร.กม. มีประชากร ๑๑๑,๕๔๒ คนคน (พ.ศ. ๒๕๖๒)

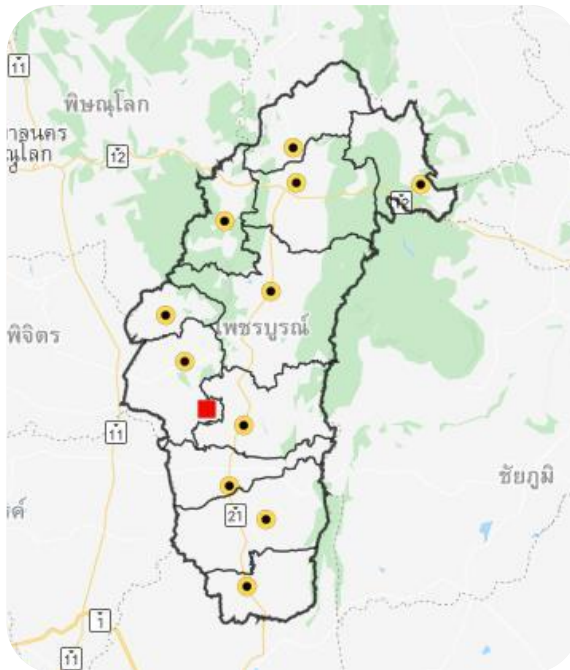
๑.๒ อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอหนองบัวแดงและอำเภอกำกัฒชุมพล (จังหวัดชัยภูมิ)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบึงสามพัน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอชนแดน

ภาพที่ ๑ แผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครองย่อยออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน ได้แก่

ที่	ตำบล	ชื่อหมู่บ้าน
๑	กองทุล	๑. วังชงโค ๒. กองทุล ๓. กองทุล ๔. น้ำเขียว ๕. เนินมะเกลือ ๖. ท่าทอง ๗. เนินพัฒนา ๘. หนองบัวทอง
๒	นาเฉลียง	๑. วังรี ๒. ปากคลองกรวด ๓. โรงบ่ม ๔. หัวโตก ๕. ต้นยาง ๖. นาเฉลียงใต้ ๗. หนองไลย์ ๘. ห้วยน้ำบ่อ ๙. โคกสว่าง ๑๐. น้ำพุ
๓	บ้านโกชน์	๑. โกชน์ ๒. น้ำว้าง ๓. โกชน์ ๔. คลองกระโบน ๕. คลองไพร ๖. ซับเตือ ๗. เนินสวรรค์ ๘. ซับชมภู ๙. สามแยก ๑๐. ทรัพย์สมบูรณ์ ๑๑. สามแยกตะวันออก ๑๒. โพธิ์เจดีย์ลอย ๑๓. คลองกระโบนพัฒนา
๔	ท่าแดง	๑. ท่าแดง ๒. ท่าสวย ๓. ลำก้าง ๔. ท่าเยี่ยม ๕. ไร่ ๖. นาทุ่ง ๗. โคกสูง ๘. เนินคนธา ๙. เนินสะเดา ๑๐. โคกสระแก้ว ๑๑. หนองม่วง ๑๒. ปากโบสถ์ ๑๓. โคกพัฒนา ๑๔. หนองระหาร ๑๕. โพธิ์เงิน
๕	เพชรละคร	๑. เพชรละคร ๒. เนินมะค่า ๓. สามสวน ๔. ลำม่วงใต้ ๕. ท่าเสาตะวันตก ๖. สระเกษ ๗. ท่าเสา ตะวันออก ๘. เกษมสุข ๙. ซับตะเคียนทอง ๑๐. สระแก้ว ๑๑. เนินสวรรค์ ๑๒. เรื่องสำราญ ๑๓. ไม้ทอง ๑๔. เจริญทรัพย์
๖	บ่อไทย	๑. โคกเจริญ ๒. ตีบใต้ ๓. โนนสีทอง ๔. วังสงวน ๕. บ่อไทย ๖. โนนตู ๗. นาวังแหน ๘. วังเจริญรัตน์ ๙. ซับป่าคาย ๑๐. โนนตุม ๑๑. เนินสว่าง ๑๒. โนนสมบูรณ์ ๑๓. ไทรงาม ๑๔. เจริญพัฒนา
๗	ห้วยโป่ง	๑. กกตะแบก ๒. ห้วยโป่ง ๓. ไร่ขวาง ๔. ใหม่สามัคคี ๕. ปู่จ้าว ๖. เขาถ้ำพระ ๗. เขาถ้ำไถ
๘	วังท่าดี	๑. ขอนยางขวาง ๒. คลองยาง ๓. กลาง ๔. ลำพาด ๕. วังท่าดี ๖. เนินสะแก ๗. โคกกลาง ๘. ดงกระถิน ๙. นาประดู่
๙	บัววัฒนา	๑. บัววัฒนา ๒. ไร่เหนือ ๓. เนินมะค่าน้อย ๔. วังอ่าง ๕. โคกพัฒนา ๖. ลำตาเณร ๗. ซับวารินทร์ ๘. ลำประสาน
๑๐	หนองไผ่	๑. หนองไผ่ใต้ ๒. พงษ์เพชร ๓. สะพานกลางดง ๔. หนองไผ่ ๕. นาประดู่ ๖. เนินมะกอก ๗. หนองไผ่ ๘. คลองศรีเทพ ๙. คลองยาง ๑๐. ลำพาด ๑๑. ไม้แก้ว ๑๒. พรประเสริฐพัฒนา ๑๓. โคกประดู่ ๑๔. เขาดินทอง ๑๕. หนองขาม ๑๖. หนองไผ่ทอง
๑๑	วังโบสถ์	๑. วังสะตือ ๒. ไทรงาม ๓. สระหมื่นเชียง ๔. ตะกุดงาม ๕. นาข้าวตอ ๖. วังโบสถ์ ๗. คลอง ตะพานหิน ๘. อีสานสามัคคี ๙. วังประสาน ๑๐. โคกสง่า
๑๒	ยางงาม	๑. นาเฉลียง ๒. นาเฉลียง ๓. ร่องค้ำ ๔. วังเหว ๕. ทรัพย์สีทอง ๖. ซับมะขาม ๗. ด่านบุญ ธรรม ๘. ปากตก ๙. ยางงาม ๑๐. คลองสาม
๑๓	ท่าดั่ง	๑. ปางยาง ๒. ซับชมภู ๓. ไทรงาม ๔. เฉลียงทอง ๕. โป่งสะทอน ๖. สันเจริญ ๗. ห้วยตลาด ๘. ท่าดั่ง

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงอาณาเขตปกครองอำเภอหนองไผ่

การปกครองส่วนท้องถิ่น

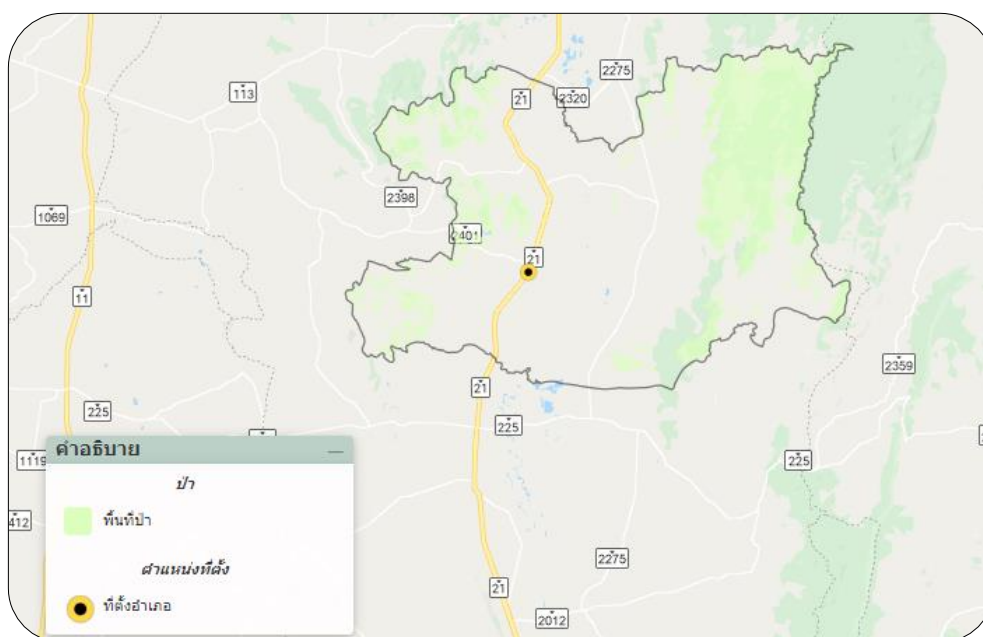
ท้องที่อำเภอหนองไผ่ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๕ แห่ง ได้แก่

- ๑) เทศบาลตำบลนาเฉลียง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลนาเฉลียงและตำบลยางงาม
- ๒) เทศบาลตำบลหนองไผ่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองไผ่
- ๓) เทศบาลตำบลเฉลียงทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาเฉลียง (นอกเขตเทศบาลตำบลนาเฉลียง)
- ๔) เทศบาลตำบลบ่อโหล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ่อโหลทั้งตำบล
- ๕) เทศบาลตำบลบัววัฒนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบัววัฒนาทั้งตำบล
- ๖) เทศบาลตำบลบ้านโพน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านโพนทั้งตำบล
- ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลกองทุล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกองทุลทั้งตำบล
- ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าแดงทั้งตำบล
- ๙) องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรละคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเพชรละครทั้งตำบล
- ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยโป่งทั้งตำบล
- ๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังท่าดีทั้งตำบล
- ๑๒) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองไผ่ (นอกเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่)
- ๑๓) องค์การบริหารส่วนตำบลวังโบสถ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังโบสถ์ทั้งตำบล
- ๑๔) องค์การบริหารส่วนตำบลยางงาม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลยางงาม (นอกเขตเทศบาลตำบลนาเฉลียง)
- ๑๕) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าควง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าควงทั้งตำบล

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

อำเภอหนองไผ่มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบระหว่างเขาแนวยาวแต่ไม่ต่อเนื่องกัน บางส่วนเป็นที่ลุ่มแบบท้องกระทะ ประกอบด้วยเนินเขา ป่าและที่ราบเป็นตอนๆ สลับกันไป ลาดเทจากเหนือลงใต้ มีเทือกเขาขนานบกันสองข้างฝั่ง ตะวันออกและตะวันตก ตอนกลางเป็นแม่น้ำป่าสัก คลองหนองบึงไหลสู่แม่น้ำป่าสัก มีพื้นที่ ๘๕๐,๒๖๕ ไร่ เป็นพื้นที่ เขตภูเขาและป่าไม้ ๒๘๐,๕๗๔ หรือประมาณ ๓๓% ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ที่ราบเชิงเขา ที่ดอนและ ที่ราบลุ่มในการเกษตร ๖๗% หรือประมาณ ๕๖๙,๖๙๑ ไร่

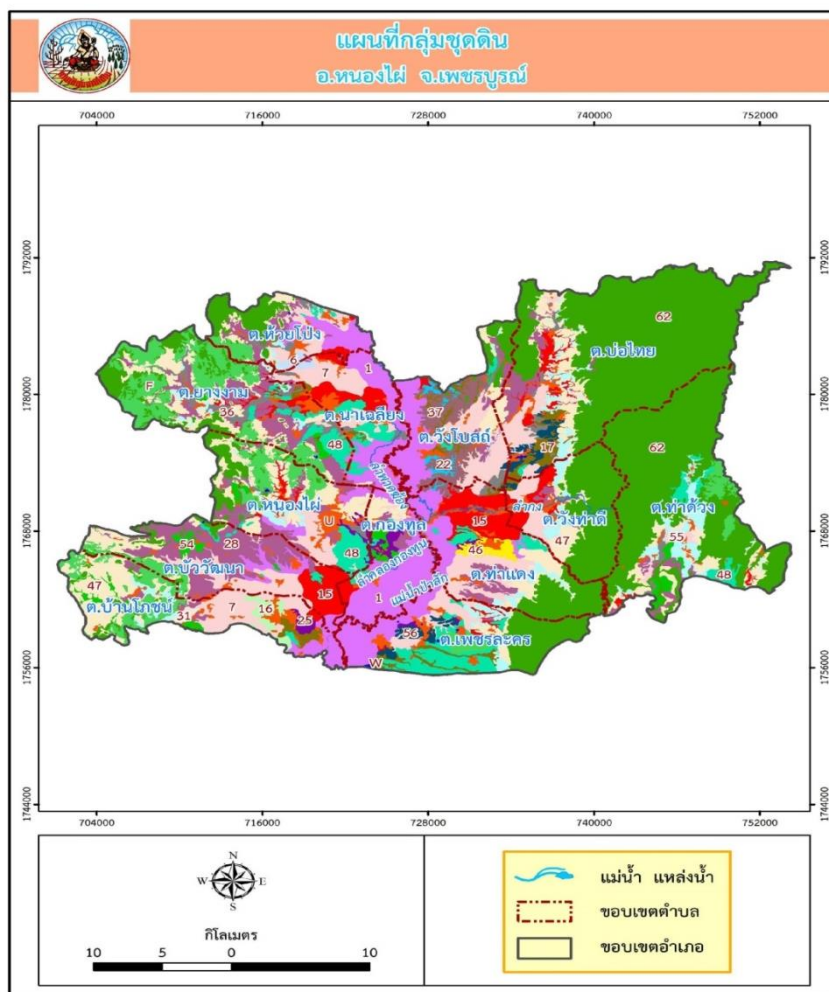
แผนที่ลักษณะภูมิประเทศ

ภาพที่ ๓ แผนที่พื้นที่ป่าไม้

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๔ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน แผนที่กลุ่มชุดดิน (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของอำเภอหนองไผ่ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพาปกคลุมในช่วงฤดูหนาว กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้น มีฝนตกทั่วไป

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอหนองไผ่แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมมีอากาศร้อน อบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

ตารางที่ ๒ สถิติปริมาณน้ำฝน (หน่วย:มิลลิเมตร)

เดือน	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
มกราคม	๐.๐๓๑	๐.๐๑	๐.๓
กุมภาพันธ์	๐.๐๐๐	๐.๐๑	๑๔.๘
มีนาคม	๐.๒๗๘	๑.๓๔	๘.๗
เมษายน	๑.๔๗	๑.๑๑	๑๐๐.๙
พฤษภาคม	๒.๓๓	๑.๖๑	๑๘.๖
มิถุนายน	๓.๒๔	๓.๗๗	๓๔.๙
กรกฎาคม	๐.๐๓	๑.๒๒	๑๑๓.๗
สิงหาคม	๔.๙๘	๑.๗๘	๑.๐๐
กันยายน	๑.๖๙	๔.๕	-
ตุลาคม	๐.๕๓	๓.๑	-
พฤศจิกายน	๐.๐๘	๐.๑	-
ธันวาคม	๐.๐๑	๐.๐	-

ที่มา: สถานีวัดอากาศอัตโนมัติสำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ http://agritronics.nstda.or.th/view_site.php
(ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิสูงสุด-ต่ำสุด ช่วงปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔

เดือน		ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
มกราคม	สูงสุด	๓๔.๘๙	๒๙.๒๘	๓๗.๓๐
	ต่ำสุด	๒๑.๘๕	๒๕.๒๖	๑๓.๑๐
กุมภาพันธ์	สูงสุด	๓๗.๗๙	๓๐.๕๙	๓๙.๗๐
	ต่ำสุด	๒๒.๗๘	๒๖.๐๓	๑๗.๙๐
มีนาคม	สูงสุด	๓๙.๐๗	๓๒.๖๘	๔๑.๓๐
	ต่ำสุด	๒๓.๗๘	๒๗.๔๐	๒๐.๗๐
เมษายน	สูงสุด	๓๔.๓๒	๓๕.๑๐	๔๑.๒๐
	ต่ำสุด	๒๘.๖๗	๒๗.๐๘	๒๒.๑๐
พฤษภาคม	สูงสุด	๓๔.๔๕	๓๓.๗๖	๓๙.๙๐
	ต่ำสุด	๒๗.๑๗	๒๙.๐๐	๒๔.๑๐
มิถุนายน	สูงสุด	๓๒.๗๓	๓๓.๕๒	๔๐.๑๐
	ต่ำสุด	๒๘.๓๙	๒๖.๒๒	๒๔.๒๐
กรกฎาคม	สูงสุด	๓๑.๕๔	๓๑.๖๗	๓๙.๗๐
	ต่ำสุด	๒๔.๓๑	๒๗.๔๒	๒๔.๐๐
สิงหาคม	สูงสุด	๒๙.๔๓	๓๐.๕๔	๔๐.๒๐
	ต่ำสุด	๒๕.๗๙	๒๖.๓๑	๒๕.๖๐
กันยายน	สูงสุด	๒๙.๙๘	๓๐.๐๙	๓๔.๒๐
	ต่ำสุด	๒๖.๓๐	๒๖.๑๐	๒๔.๙๐
ตุลาคม	สูงสุด	๓๐.๙๑	๒๙.๓๒	๓๗.๓๐
	ต่ำสุด	๒๖.๕๐	๒๖.๖๓	๒๔.๙๐
พฤศจิกายน	สูงสุด	๒๙.๔๗	๒๙.๔๒	๓๕.๕๐
	ต่ำสุด	๒๔.๔๕	๒๔.๕๕	๒๓.๗๐
ธันวาคม	สูงสุด	๒๘.๕๗	๒๘.๗๑	๓๐.๕๐
	ต่ำสุด	๒๐.๒๓	๒๕.๗๐	๒๐.๓๐
เฉลี่ย	สูงสุด	๓๒.๗๖	๓๑.๒๒	๓๘.๐๘
	ต่ำสุด	๒๕.๐๒	๒๖.๔๘	๒๒.๑๓

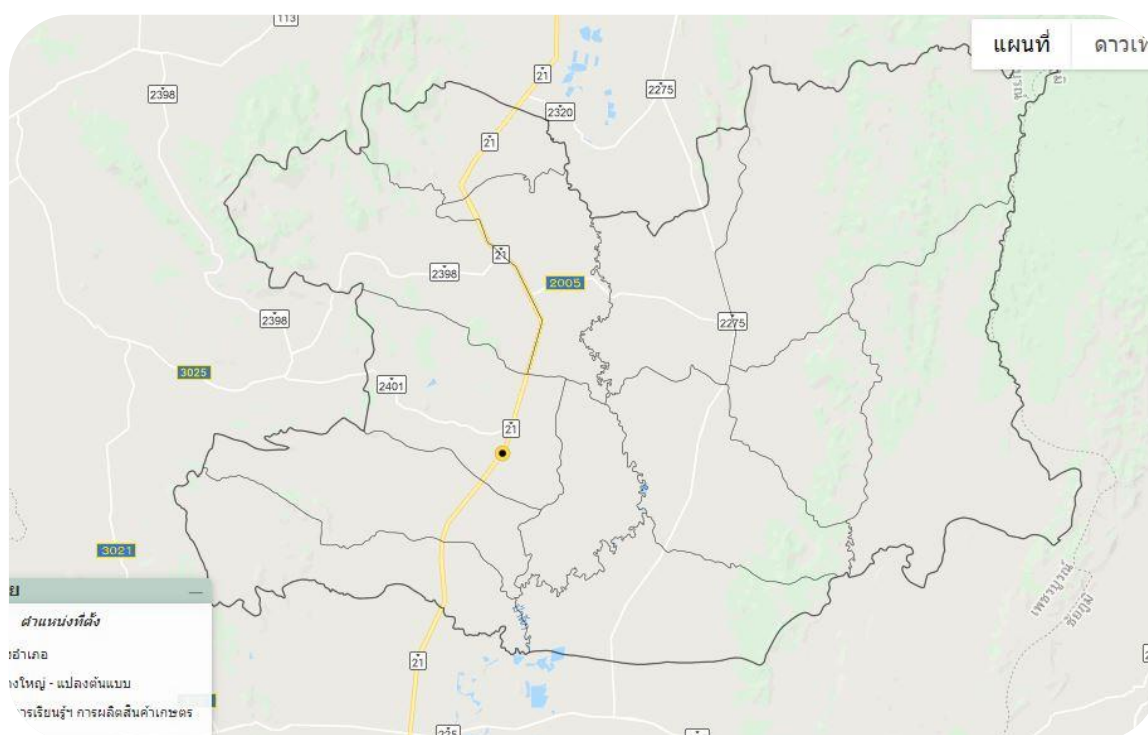
ที่มา: สถานีวัดอากาศอัตโนมัติสำนักงานเกษตรอำเภอนองไผ่ http://agritronics.nstda.or.th/view_site.php
(ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

๔. เส้นทางคมนาคม

อำเภอหนองไผ่ มีถนนสายสำคัญที่ติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัดและตำบล ดังนี้

๑. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๑ สายสระบุรี-หล่มสัก
๒. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๒๗๕ สายเพชรบูรณ์-วิเชียรบุรี
๓. ทางหลวงชนบท สายนาเฉลียง-ซับพุทราร
๔. ทางหลวงชนบท สายบ้านโพน-เพชรละคร
๕. ทางหลวงชนบท สายบ้านหนองไผ่-บ่อไทย
๖. ทางหลวงชนบท สายบ้านโพน-ซับชมพู
๗. ทางหลวงชนบท สายหนองไผ่-วังท่าดี
๘. ทางหลวงชนบท สายบ้านลำบัว-บ้านลำประสาน

ภาพที่ ๕ แผนที่เส้นทางคมนาคม

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอหนองไผ่ มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ คือ แม่น้ำป่าสัก ไหลผ่านจากเหนือถึงใต้ ของอำเภอผ่านตำบลห้วยโป่ง ตำบลนาเฉลียง ตำบลวังโพนสัถ ตำบลกอกทูล ตำบลหนองไผ่ ตำบลบ้านโพน สภาพน้ำไม่สม่ำเสมอในช่วงฤดูฝน น้ำมากจะท่วม ล้นสองฝั่งแม่น้ำ ในฤดูแล้งน้ำจะมีปริมาณน้อย มากจนไม่สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้

๕.๒ แหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน

- ๑) อ่างเก็บน้ำเขาธง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ ๖ ตำบลยางงาม
- ๒) อ่างเก็บน้ำคลองยาว เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองไผ่
- ๓) อ่างเก็บน้ำวังอ่าง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลบัววัฒนา

- ๔) อ่างเก็บน้ำเฉลี่ยงลับ เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ ๘ ตำบลบ่อไทย
- ๕) บึงกั้นเจม เป็นบึงธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ ตำบลเพชรละคร
- ๖) อ่างเก็บน้ำคลองลำกง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ที่ ม.๕ ตำบลวังท่าดี

โครงการชลประทาน

ภาพที่ ๖ แผนที่พื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองลำกง

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

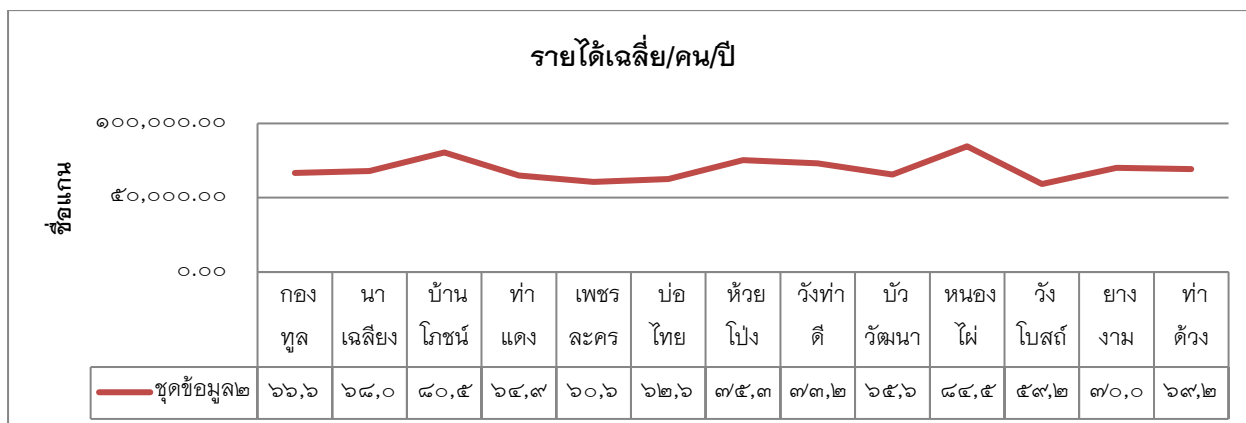
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

โครงสร้างเศรษฐกิจของอำเภอหนองไผ่ พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบูรณ์ ในราคาประจำปี ๒๕๖๑ ขึ้นอยู่กับการผลิตที่สำคัญตามลำดับ ดังนี้ สาขาเกษตรกรรม ร้อยละ ๖๒ สาขาการศึกษา ร้อยละ ๑๐.๐ สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๙.๙ สาขาการขนส่ง ขายเป็นปลีก ร้อยละ ๙.๒ สาขาบริหารราชการฯ ร้อยละ ๘.๙ และสาขาอื่นๆ ร้อยละ ๑๗.๗

๖.๒ รายได้ของประชากรรวม

ตารางที่ ๔ แสดงรายได้ของประชากรรวม เฉลี่ยต่อคนต่อปี

ที่	ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	รายได้เฉลี่ย/ปี/คน (บาท)
๑	กองทูล	๘	๖๖,๖๑๔.๒๖
๒	นาเฉลียง	๑๐	๖๘,๐๒๑.๘๘
๓	บ้านโพน	๑๓	๘๐,๕๐๒.๒๘
๔	ท่าแดง	๑๕	๖๔,๙๙๙.๑๑
๕	เพชรละคร	๑๔	๖๐,๖๐๘.๔๖
๖	บ่อไทย	๑๔	๖๒,๖๐๕.๖๗
๗	ห้วยโป่ง	๗	๗๕,๓๙๕.๔๐
๘	วังท่าดี	๙	๗๓,๒๑๑.๔๘
๙	บัววัฒนา	๘	๖๕,๖๘๐.๗๘
๑๐	หนองไผ่	๑๖	๘๔,๕๙๖.๘๘
๑๑	วังโบสถ์	๑๐	๕๙,๒๓๐.๗๙
๑๒	ยางงาม	๑๐	๗๐,๐๘๖.๒๙
๑๓	ท่าด้วง	๘	๖๙,๒๗๕.๔๙
	เฉลี่ยทั้งอำเภอ	๑๔๒	๖๙,๒๙๔.๕๒

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากรทั้งหมด		รวมทั้งหมด คน
			ชาย	หญิง	
กองทูล	๘๗๗	๘๑๖	๑,๓๘๗	๑,๔๐๐	๒,๗๘๗
นาเฉลียง	๑,๕๓๔	๑,๐๙๐	๒,๒๘๔	๒,๓๘๔	๔,๖๖๘
บ้านโกลน	๑,๘๒๔	๑,๒๖๙	๓,๒๘๕	๓,๒๑๔	๖,๔๙๙
ท่าแดง	๒,๒๕๒	๑,๗๐๕	๓,๓๐๐	๓,๕๓๕	๖,๘๓๕
เพชรละคร	๒,๒๖๙	๑,๔๘๔	๓,๐๖๑	๓,๓๓๒	๖,๓๙๓
บ่อไทย	๑,๗๗๗	๑,๒๐๙	๒,๕๘๔	๒,๘๗๓	๕,๔๕๗
ห้วยโป่ง	๑,๒๙๑	๗๗๘	๑,๘๓๑	๒,๐๑๔	๓,๘๔๕
วังท่าดี	๑,๑๘๔	๗๔๗	๑,๕๖๐	๑,๗๒๖	๓,๒๘๖
บัววัฒนา	๑,๓๒๗	๑,๐๗๕	๒,๒๖๐	๒,๒๕๘	๔,๕๑๘
หนองไผ่	๑,๕๙๒	๑,๒๔๘	๒,๓๕๓	๒,๓๖๕	๔,๗๑๘
วังโบสถ์	๑,๖๒๑	๑,๑๙๓	๓,๐๖๖	๓,๐๗๗	๖,๑๔๓
ยางงาม	๑,๗๗๕	๙๖๑	๒,๔๐๑	๒,๔๖๘	๔,๘๖๙
ท่าด้วง	๑,๒๘๒	๑,๐๓๑	๑,๙๓๖	๑,๘๒๓	๓,๗๕๙
รวมทั้งหมด	๒๐,๖๐๕	๑๔,๖๐๖	๓๑,๓๐๘	๓๒,๔๖๙	๖๓,๗๗๗

ที่มา :ข้อมูล จปฐ.ปี ๒๕๖๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหนองไผ่

๖.๔ การศึกษา

มีสถานศึกษาทั้งหมด ๗๖ โรงเรียน แบ่งเป็น

ประถมศึกษา ๗๔ แห่ง

มัธยมศึกษา ๒ แห่ง คือโรงเรียนหนองไผ่ และโรงเรียนเพชรละครวิทยาคม

วิทยาลัยอาชีพ/วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ ๒ แห่ง

๖.๕ สาธารณสุข

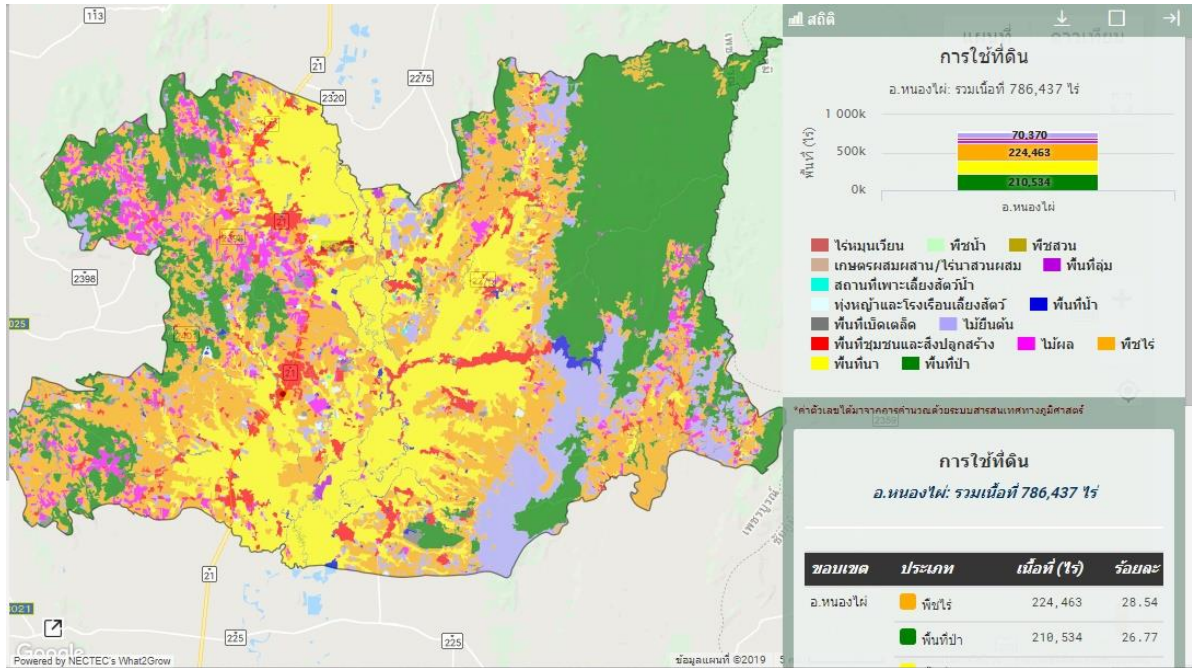
โรงพยาบาลประจำอำเภอ ๑ แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒๖ แห่ง ใน ๑๓ ตำบล

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

- ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ ร้อยละ ๕๕ จะเป็นการใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร ที่นา พืชไร่ พืชผลและไม้ยืนต้น

ภาพที่ ๗ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ที่ดินอ.หนองไผ่: รวมเนื้อที่ ๗๘๖,๔๓๗ ไร่

ขอบเขตอ.หนองไผ่	ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
	พืชไร่	๒๒๔,๔๖๓	๒๘.๕๔
	พื้นที่ป่า	๒๑๐,๕๓๔	๒๖.๗๗
	พื้นที่นา	๑๘๗,๓๐๑	๒๓.๘๑
	ไม้ยืนต้น	๗๐,๓๗๐	๘.๙๔
	ไม้ผล	๓๘,๖๕๑	๔.๙๑
	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓๕,๘๓๙	๔.๕๕
	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๐,๑๖๗	๑.๒๙
	พื้นที่น้ำ	๖,๐๒๒	๐.๗๖
	ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑,๘๖๑	๐.๒๓
	พื้นที่ลุ่ม	๙๕๔	๐.๑๒
	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๓๘	๐.๐๓
	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๑๙	๐.๐๐
	พืชสวน	๑๗	๐.๐๐

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอหนองไผ่

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

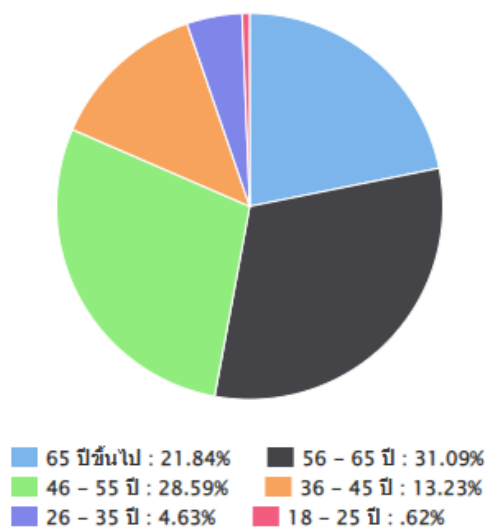
(๑) คราวเรือนเกษตรกร

อำเภอหนองไผ่ มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๔,๕๐๘ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี มากที่สุด จำนวน ๔,๕๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๙ อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๔ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๓ อายุ ๒๖ - ๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๒ ตามลำดับ ตารางที่ ๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๑๖๘.๐๐	๒๑.๘๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๔,๕๑๐.๐๐	๓๑.๐๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๔,๑๔๘.๐๐	๒๘.๕๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๙๒๐.๐๐	๑๓.๒๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๗๒.๐๐	๔.๖๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๙๐.๐๐	๐.๖๒
รวม	๑๔,๕๐๘.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๓

หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ปี ๒๕๖๓ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

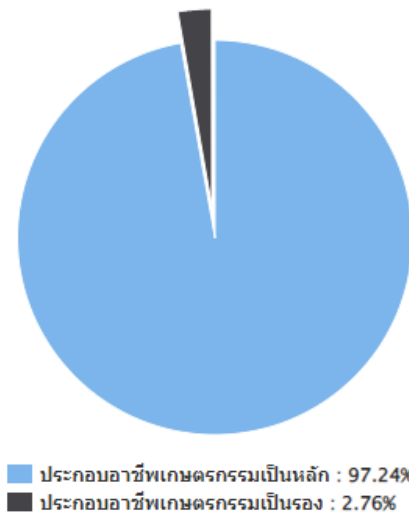
อำเภอหนองไผ่ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่ เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑๔,๑๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๒๔ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๖

ตารางที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๔,๑๐๘.๐๐	๙๗.๒๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๐๐.๐๐	๒.๗๖

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๓

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ปี ๒๕๖๓ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอหนองไผ่ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๙,๐๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘๐ รองลงมา คือเช่า ๔,๕๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๒ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๔,๕๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

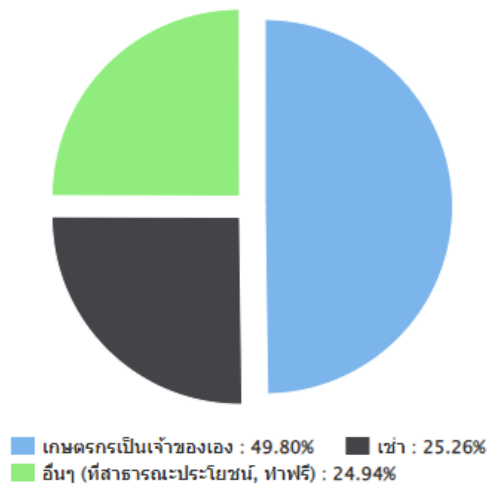
ลักษณะการถือครอง*	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๙,๐๓๐.๐๐	๒๓๕,๔๙๑.๐๐
เช่า	๔,๕๘๑.๐๐	๑๒๓,๙๔๒.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔,๕๒๓.๐๐	๑๐๙,๕๖๕.๐๐
รวม	๑๘,๑๐๙.๐๐	๔๖๘,๙๙๘.๐๐

หมายเหตุ * ข้อมูลตามที่ตั้งแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ (จำนวนครัวเรือนแบบไม่ซ้ำ)

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๓

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ปี ๒๕๖๓ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์)

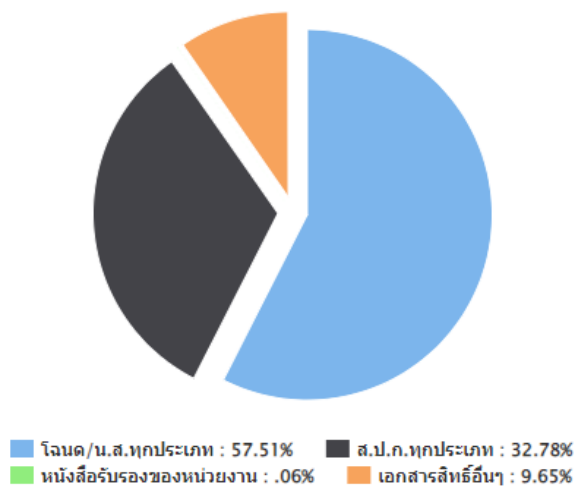
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอหนองไผ่ มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๕,๖๐๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๑ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๓,๑๙๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓๒.๗๘ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ ๙๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๕ และ หนังสือรับรองของหน่วยงาน ๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์				รวมทั้งหมด
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๕,๖๐๓	๓,๑๙๔	๖	๙๔๐	๙,๐๓๐

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๑๑ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ปี ๒๕๖๓ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอหนองไผ่ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๗ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๙๕ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๔๓ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๒๗ แห่ง สมาชิก ๑,๙๕๙ ราย เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๕ แห่ง ๑๐๒ ราย สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒ แห่ง และกลุ่มเกษตรกร ๑๕ กลุ่ม สมาชิก ๗๕๙ ราย

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มยุวเกษตร		วิสาหกิจชุมชน		เครือข่าย		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
กองทูล	๑	๓๐			๘	๑๔๙					๑	๕๐
นาเฉลียง	๑	๓๔			๕	๔๔						
บ้านโกชนัน	๒	๕๗			๓	๖๔					๑	๒๘
ท่าแดง			๑	๓๐	๒๓	๓๒๔	๒	๕๒	๑		๒	๕๔
เพชรละคร	๑	๒๐	๑	๑๓	๒๐	๒๗๔	๑	๑๓			๒	๑๘๒
บ่อไทย					๓	๒๗					๑	๔๖
ห้วยโป่ง					๘	๒๕๔						
วังทำดี					๑๘	๓๔๖	๑	๒๐			๑	๗๐
บัววัฒนา					๗	๑๑๐					๑	๘๗
หนองไผ่					๖	๔๕			๑		๑	๓๑
วังโบสถ์	๒	๕๔			๑๒	๑๐๗					๓	๘๑
ยางงาม					๙	๑๓๙					๑	๕๒
ท่าด่าง					๕	๗๖	๑	๑๗			๑	๗๘
รวม	๗	๑๙๕	๒	๔๓	๑๒๗	๑,๙๕๙	๕	๑๐๒	๒		๑๕	๗๕๙

ที่มา : <https://smce.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอหนองไผ่ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศพช.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
					กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป ที่ดิน	
<u>กองทูล</u>	=	๑	=	=	=	=	=	=
<u>นาเฉลียง</u>	=	๑	=	=	=	=	=	=
<u>บ้านโกชน์</u>	๑	๑	=	=	=	=	=	=
<u>ท่าแดง</u>	=	๒	=	=	=	=	=	=
<u>เพชรละคร</u>	=	๐	๑	๑	=	=	=	=
<u>บ่อไทย</u>	=	๐	=	=	=	=	=	=
<u>ห้วยโป่ง</u>	=	๐	๑	=	=	=	=	=
<u>วังท่าดี</u>	=	๒	=	=	=	=	=	=
<u>บัวพัฒนา</u>	=	๒	=	=	=	๑	=	=
<u>หนองไผ่</u>	=	๑	=	=	=	=	=	=
<u>วังโบสถ์</u>	=	๑	=	=	=	=	=	=
<u>ยางงาม</u>	=	๑	=	=	=	=	=	=
<u>ท่าดั่ง</u>	=	๒	=	=	=	=	=	=
รวม	๑	๑๔	๒	๑	=	๑	=	=

ที่มา : <http://alc.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอหนองไผ่ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๔๒ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๔๒ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๒๐ ราย และปศุสัตว์อาสา ๑๐ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

หน่วย : ราย

ตำบล	ครู บัญชี	หมอดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครู ยาง	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรม	อาสาสมัคร เกษตรและ สหกรณ์	อาสา ปศุ สัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัคร ชลประทาน	เกษตร หมู่บ้าน	รวม สาขา (นับ ซ้ำ)	รวม บุคคล (ไม่นับ ซ้ำ)
กองทุล	-	๓	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	๘	๑๓	๘
นาเฉลียง	-	๓	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	๑๐	๑๕	๑๐
บ้านโพน	-	๔	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	๑๓	๑๘	๑๓
ท่าแดง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๕	๑๕	๑๕
เพชรละคร	-	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๕	๑๔
บ่อไทย	-	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๖	๑๔
ห้วยโป่ง	-	๒	๑	-	-	-	-	๑	-	-	-	๗	๑๑	๗
วังท่าดี	-	๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๙	๑๒	๙
บัววัฒนา	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	๘	๙	๘
หนองไผ่	-	๑	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	๑๖	๑๙	๑๖
วังโบสถ์	-	๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐	๑๒	๑๐
ยางงาม	๑	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	๑๐	๑๒	๑๐
ท่าด่าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๘	๘	๘
รวมทั้งสิ้น	๑	๒๐	๑	-	-	-	-	๑๐	-	-	-	๑๔๒	๑๗๕	๑๔๒

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ , ที่มา : asa-center.doae.go.th , ปี ๒๕๖๔

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอหนองไผ่ มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอหนองไผ่ มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ท่าแดง	๑	นายอาทิตย์ กุลทอง	๙๕ ม.๒ ต.ท่าแดง อ.หนองไผ่
บ้านโกชน์	๑	นายสายทอง กำไรทอง	๑๙ ม.๔ ต.บ้านโกชน์ อ.หนองไผ่
วังโอบสัด	๑	นางโสภี พาคำ	๒๓๐ ม.๒ ต.วังโอบสัด อ.หนองไผ่
รวม	๓		

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุดใจ มีไพฑูล

บ้านเลขที่ ๓๑๑ หมู่ที่ ๘ บ้านซบชมภู ตำบลบ้านโกชน์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มักประสบปัญหาขาดทุนจากราคาตกต่ำและคุณภาพผลผลิตต่ำ

แนวทางการพัฒนา : การผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออก

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตมะม่วงคุณภาพและการผลิตมะม่วงนอกฤดู

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. กระบวนการผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออกและใช้ชีวิตแบบพอเพียง

หลักสูตรบังคับ

๑. เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร
๒. การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุน

หลักสูตรเสริม

๑. การปลูกมะม่วงและการติดตั้งระบบน้ำ
๒. การตัดแต่งกิ่งมะม่วง
๓. การใช้ปุ๋ยและสารเคมีในมะม่วง
๔. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)
๕. การผลิตมะม่วงปลอดภัยสู่มาตรฐาน GAP

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๗ ศูนย์

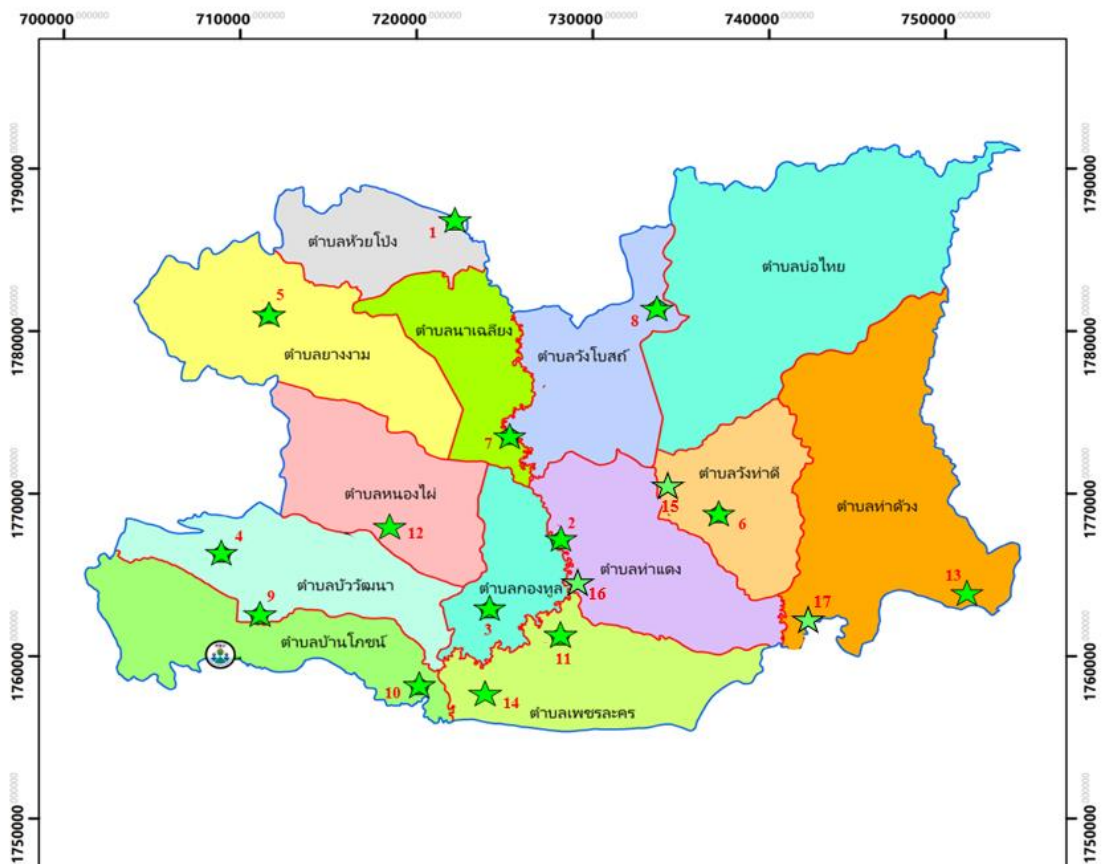
ตารางที่ ๑๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

แบบสรุปข้อมูล					
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บ้านปู่จ้าว ตำบลห้วยโป่ง (ข้าว)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	ห้วยโป่ง	นายสุรีส ทองสังข์
๒	ศูนย์ผลิตข้าวปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๒	ท่าแดง	นายอาทิตย์ กุลทอง
๓	ศูนย์ข้าวชุมชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๓	กองทุล	นายสุวรรณ จงใจมั่น
๔	ศูนย์เรียนรู้การผลิต มันสำปะหลังน้ำหยด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๖	บัววัฒนา	นางมะยม ชูชิต
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลยางงาม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	ยางงาม	นายมงคล จันทร์วงษ์
๖	ศูนย์ถั่วชุมชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๖	วังท่าดี	นายวิโรจน์ ห่วงสกุลรัตน์
๗	ศูนย์ข้าวชุมชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าว ชุมชน	๑	นาเฉลียง	นายมานพ วุฒิยาลัย
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลวังโบสถ์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	วังโบสถ์	นางโสภี พาคำ
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลบัววัฒนา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	บัววัฒนา	นางดาวรุ่ง ไมตรีรัตน์
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ เกษตรทฤษฎีใหม่และ เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	บ้านโกชน์	นายสายทอง กำไรทอง
๑๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตำบลเพชรละคร	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๔	เพชรละคร	นายแสงตะวัง วงศ์ตาแสง
๑๒	ศูนย์การผลิตข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ระบบแปลงใหญ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑๐	หนองไผ่	นายโกมล ป้องทา
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม ตำบลท่าด่าง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๑	ท่าด่าง	นางสาวลลิตา มีมา
๑๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลเพชรละคร (ข้าว)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	เพชรละคร	นายเทียนชัย อัฐปิ่น

ตารางที่ ๑๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

แบบสรุปข้อมูล					
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
๑๕	ศูนย์เรียนรู้ เกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลวังท่าดี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๑	วังท่าดี	นายคำรณ โพธิ์หา
๑๖	ศูนย์เรียนรู้ เกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลท่าแดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	ท่าแดง	นายสุชาติ ทองดี
๑๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลท่าด่าง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๕	ท่าด่าง	นายสวงศ์ วัฒนสิทธิ์

แผนที่แสดงที่ตั้งของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและศูนย์เครือข่ายฯ
พื้นที่อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๒ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอหนองไผ่ ปี ๒๕๖๕

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอหนองไผ่ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่

- ๑) แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๐)
- ๒) แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลบัววัฒนา อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๐)
- ๓) แปลงใหญ่มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลบ้านโพน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๐)
- ๔) นาแปลงใหญ่ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๒)
- ๕) นาแปลงใหญ่ตำบลวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๒)
- ๖) แปลงใหญ่ถั่วเขียวสหกรณ์การเกษตรหนองไผ่ จำกัด อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี ๒๕๖๑
- ๗) แปลงใหญ่ถั่วเขียว ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปี ๒๕๖๓)

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 ที่อยู่ หมู่ ๑๕ ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม...ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๑๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๖๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๙๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๐๐๐/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๐๐๐ บาท/ไร่ (คิดราคาข้าวโพดกะเทาะ กก.ละ ๗ บาท)
- ประมาณการระบาย ๔,๖๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

- ๑. ลดต้นทุนการผลิต
- ๒. ลดการใช้เมล็ดพันธุ์
- ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าด้วยการทำข้าวโพดซอ

ตารางที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม	เดือน												ประ ม าณ การระบาย	ประ ม าณ การรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
การเตรียมดิน			←→											๕๐๐	
หยอดเมล็ด				←→→										๔๐๐	
ใส่ปุ๋ยรองพื้น				←→→										๔๐๐	
กำจัดวัชพืช					←→→									๑๐๐	
ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า						←→→								๔๐๐	
ป้องกันกำจัดศัตรูพืช				←→→					→					๑,๒๐๐	
เก็บเกี่ยว+อื่นๆ								←→→						๑,๖๐๐	
อัตรา/ไร่														๔,๖๐๐	๗,๐๐๐

ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th/> ,สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ๒๕๖๕

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลบัววัฒนา อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 ที่อยู่...หมู่ ๖ ตำบลบัววัฒนา อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 กิจกรรม...ปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๗๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๕๕๐ บาท/ไร่ (๑๐.๕๖%)
- เป้าหมายผลผลิต...เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๐๐ กก./ไร่ เป็น ๕,๐๐๐ กก./ไร่ (๖๖%)
- เป้าหมายรายได้...๑๑,๐๐๐ บาท/ไร่ (คิดที่ กก.ละ ๒.๒๐ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย... ๓,๕๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. เพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ
๓. บริหารจัดการผลิตแบบครบวงจร

ตารางที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลบัววัฒนา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
เตรียมดิน	↔												↔	๕๐๐	
เตรียมท่อนพันธุ์	↔	↔	↔											๐	
ปลูกมันสำปะหลัง	↔			↔										๓๐๐	
กำจัดวัชพืช		↔	↔	↔	↔									๑๐๐	
ใส่ปุ๋ย 13-13-21		↔	↔	↔	↔									๘๐๐	
ฉีดพ่นสารเคมี		↔	↔	↔	↔									๐	
เก็บเกี่ยว	↔			↔		ปิดไป							↔	๙๐๐	
อื่นๆ (ค่าเช่า,ค่าขนส่ง)														๘๕๐	
อัตรา/ไร่														๓,๕๕๐	๑๑,๐๐๐

ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th/> ,สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ๒๕๖๕

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มะม่วง ตำบลบ้านโชน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 ที่อยู่...หมู่ ๘ ตำบลบ้านโชน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 กิจกรรม...มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๒,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๐,๐๘๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต...เพิ่มผลผลิต จาก ๖๐๐ กก./ไร่ เป็น ๗๐๐ กก./ไร่ (%)
- เป้าหมายรายได้...๒๙,๔๐๐บาท/ไร่ (คิดที่ ๔๐% ขายคุณภาพ กก.ละ ๖๐ บาทคิดที่ ๖๐% ขายคละ กก.ละ ๓๐ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย...๑๐,๐๐๘๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. บริหารจัดการการผลิตร่วมกัน
๒. แปรรูปสินค้า และยกระดับมาตรฐานสินค้า
๓. เพิ่มสัดส่วนสินค้าเกรดเอ

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลบ้านโกชน์

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.				
แต่งกิ่ง						↔								๑,๕๐๐		
ดึงใบอ่อน						↔										
ราดสาร							↔									
ดึงดอก (บังคับดอก)									↔							
ฉีดพ่นสารเคมี							↔							๒,๐๐๐		
ฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุง							↔									
ห่อผล												↔				
เก็บเกี่ยว		↔											↔	๔,๐๐๐		
ค่าใช้จ่ายหลังเก็บเกี่ยว		↔												๒,๕๘๐		
อัตรา/ไร่														๑๐,๐๘๐		

ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th/> ,กลุ่มวิสาหกิจผู้ผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออกตำบลบ้านโกชน์ , สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ๒๕๖๕

แผนการผลิตรายกลุ่มของนาแปลงใหญ่ตำบลท่าแดง-ตำบลวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่อยู่... หมู่ ๒ ตำบลท่าแดง และ หมู่ ๑ ตำบลวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม... ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๒๕๐ บาท (๑๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๐๐๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๐๐๐ บาท/ไร่ (คิดที่ กก.ละ ๖.๐๐ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๒๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว
๒. บริหารจัดการกลุ่ม
๓. ผลิตแบบครบวงจร

ตารางที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการทำงานนาแปลงใหญ่ข้าว ตำบลท่าแดง และตำบลวังท่าดี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
การเตรียมดิน			←→												
สูบน้ำ				←→	←→	←→									
หว่านข้าว				←→	←→	←→									
ใส่ปุ๋ย				←→	←→	←→									
กำจัดศัตรูพืช						←→	←→	←→							
เก็บเกี่ยว				←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→				
													๔,๒๕๐	๖,๐๐๐	

ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th/> ,สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ๒๕๖๕

แผนการผลิตรายกลุ่มแปลงใหญ่ถั่วเขียวสหกรณ์การเกษตรหนองไผ่ จำกัด อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
ที่อยู่.....หมู่.๑ ตำบลคลองขุดอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม...ถั่วเขียวผิวมัน

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๕๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๘๖๐ บาท/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๐๐ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๐๐๐ บาท/ไร่ (คิดที่ กก.ละ ๒๕ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย ๒,๘๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนด้วยการลดการใช้เมล็ดพันธุ์
๒. เพิ่มผลผลิตด้วยการใช้สารชีวภาพ
๓. ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วของตนเอง

ตารางที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการทำงานนาแปลงใหญ่ถั่วเขียวสหกรณ์การเกษตรหนองไผ่ จำกัด

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
เตรียมดิน											←→	←→	๕๕๐	
สูบน้ำ+ตีดิน											←→	←→	๑๐๐๐	
หว่านถั่ว	←→											←→	๑๖๐	
ฉีดพ่นสารเคมี	←→	←→											๔๐๐	
ฉีดพ่นฮอร์โมน,ปุ๋ย	←→	←→											๒๕๐	
เก็บเกี่ยว			←→	←→									๕๐๐	
อัตรา/ไร่													๒,๘๖๐	๖,๐๐๐

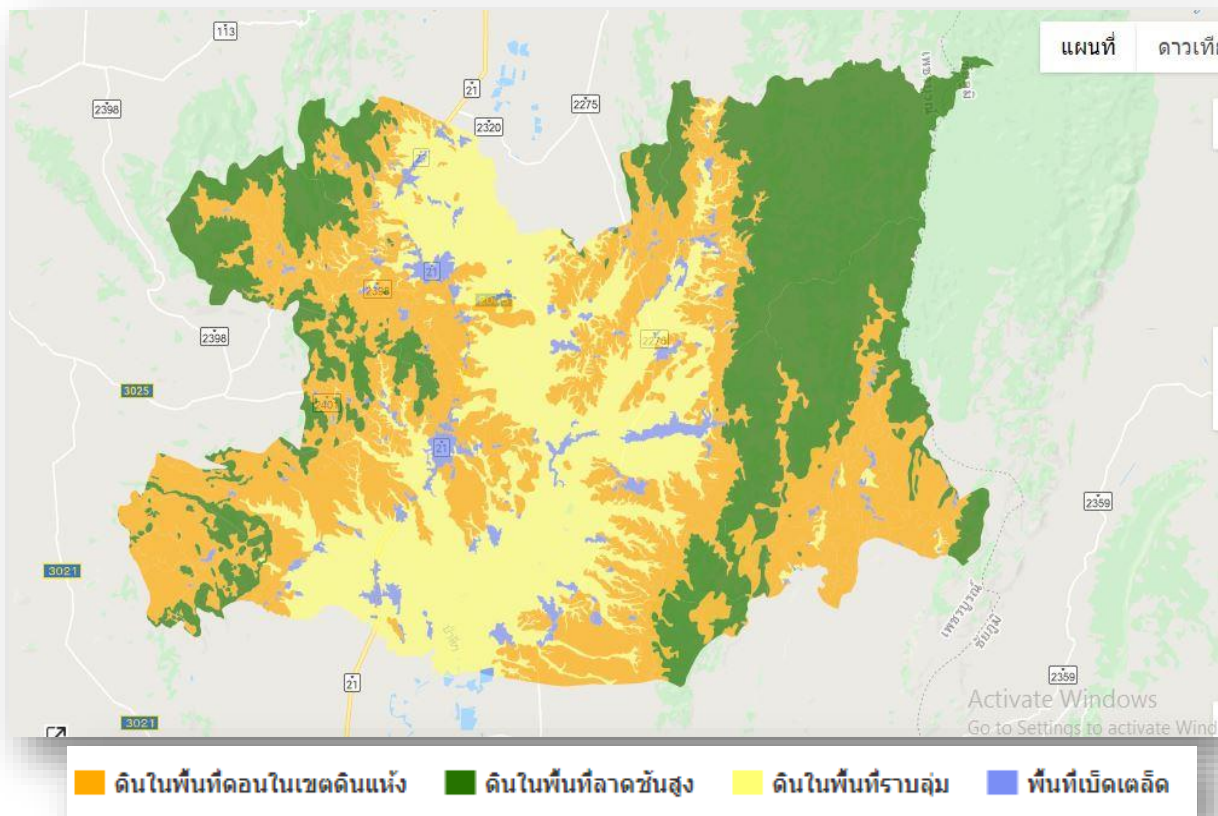
ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th/> ,สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ๒๕๖๕

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๙๗,๑๖๘	๓๗.๗๘
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๒๔๖,๘๑๗	๓๑.๓๘
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๑๕,๔๑๒	๒๗.๓๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๗,๐๔๑	๓.๔๓
รวมเนื้อที่ (ไร่)	๗๘๖,๔๓๗	๑๐๐.๐๐

ทรัพยากรดินอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

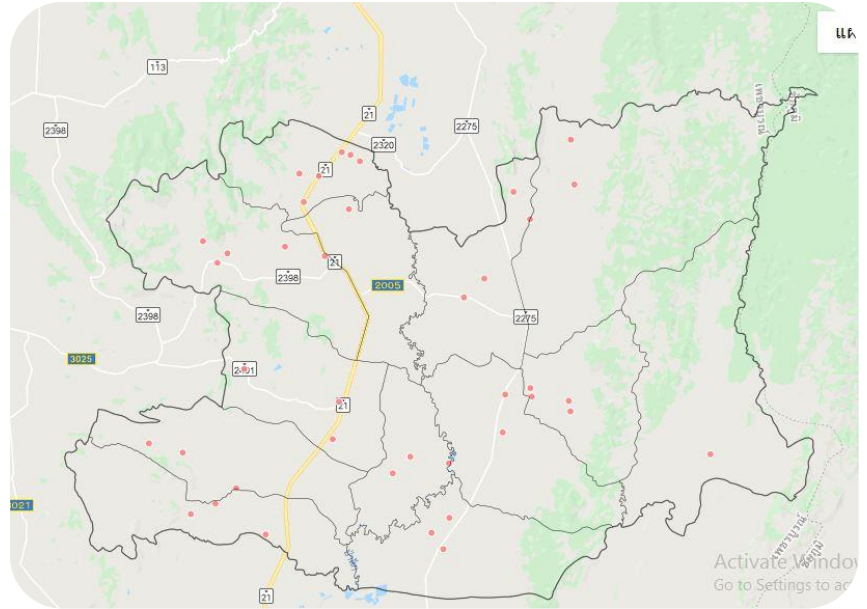
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอหนองไผ่ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๔๙ บ่อ แยกรายตำบลได้

ดังนี้

ต.ห้วยโป่ง	จำนวน ๗ บ่อ
ต.หนองไผ่	จำนวน ๖ บ่อ
ต.เพชรละคร	จำนวน ๕ บ่อ
ต.ยางงาม	จำนวน ๕ บ่อ
ต.วังท่าดี	จำนวน ๕ บ่อ
ต.บัววัฒนา	จำนวน ๔ บ่อ
ต.กองทุล	จำนวน ๔ บ่อ
ต.บ้านโพน	จำนวน ๓ บ่อ
ต.บ่อไทย	จำนวน ๓ บ่อ
ต.วังโบล้ง	จำนวน ๓ บ่อ
ต.ท่าแดง	จำนวน ๒ บ่อ
ต.นาเฉลียง	จำนวน ๑ บ่อ
ต.ท่าดั่ง	จำนวน ๑ บ่อ

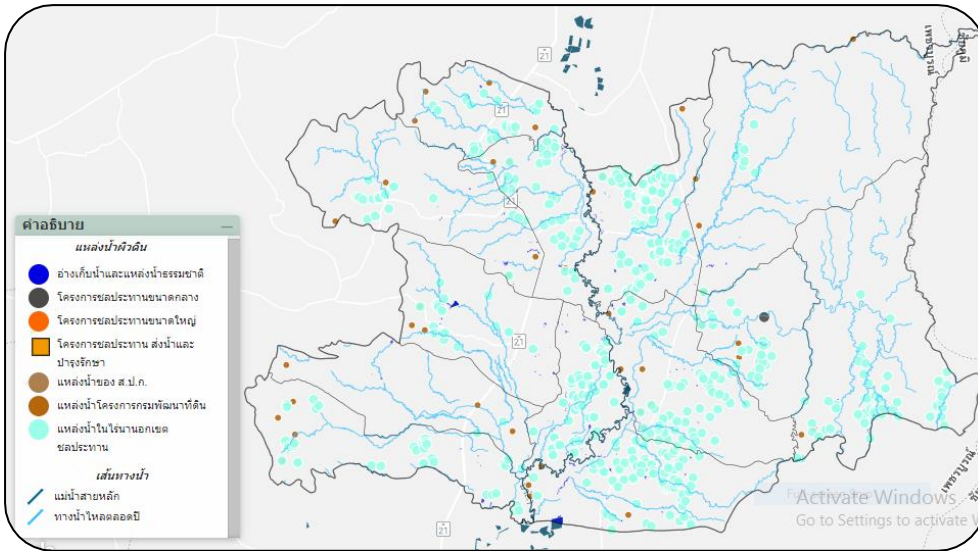

ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, <http://agri-map-online.moac.go.th/>) พ.ศ.๒๕๕๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่แม่น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอหนองไผ่ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖๘ แห่ง แหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่

- ๑) อ่างเก็บน้ำเขารัง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ ๖ ตำบลยางงาม
- ๒) อ่างเก็บน้ำคลองยาว เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองไผ่
- ๓) อ่างเก็บน้ำวังอ่าง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลบัววัฒนา
- ๔) อ่างเก็บน้ำเฉลียงลับ เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ ๘ ตำบลบ่อไทย
- ๕) บึงกันแจม เป็นบึงธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ ตำบลเพชรละคร
- ๖) อ่างเก็บน้ำคลองล่าง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ที่ ม.๕ ตำบลวังท่าดี

ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๕๘)

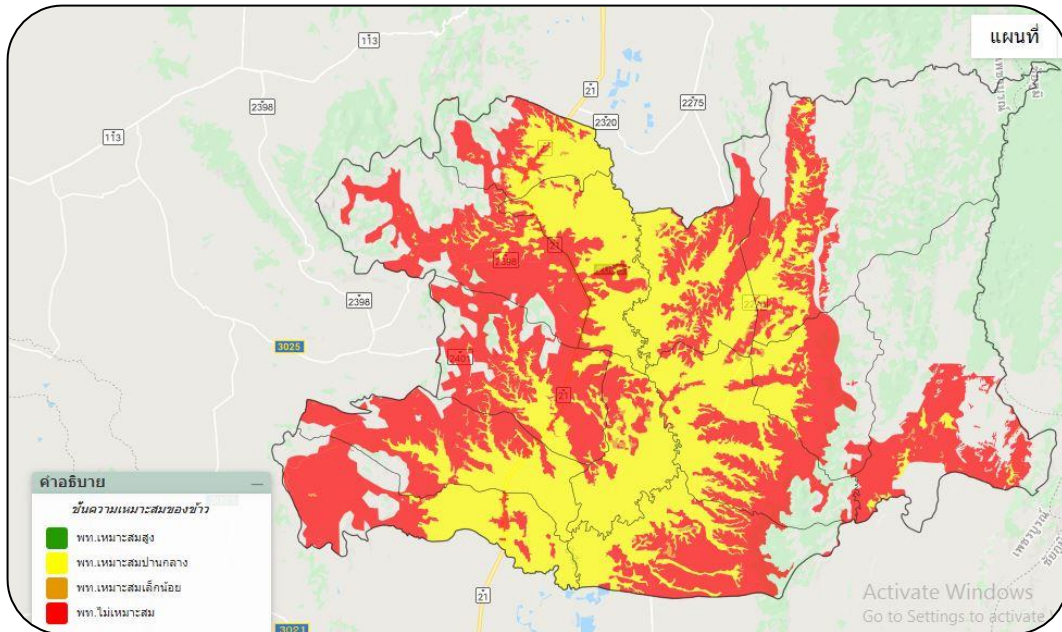
๑.๓ สีนค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๓.๑ ชนิดสินค้า : ข้าว

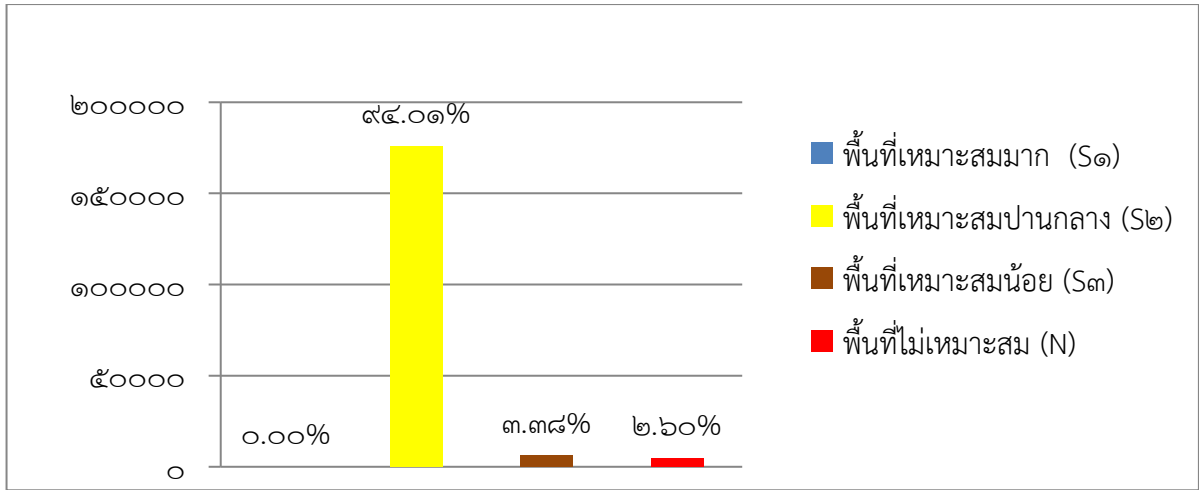
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอนองไผ่ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวตามชั้นความเหมาะสม ทั้งหมด ๑๘๗,๑๐๙.๔๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ...-...ไร่ คิดเป็นร้อยละ ...-..... พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๕,๙๐๖.๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๐๑ พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖,๓๓๗.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔,๘๖๕.๑๖ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๐

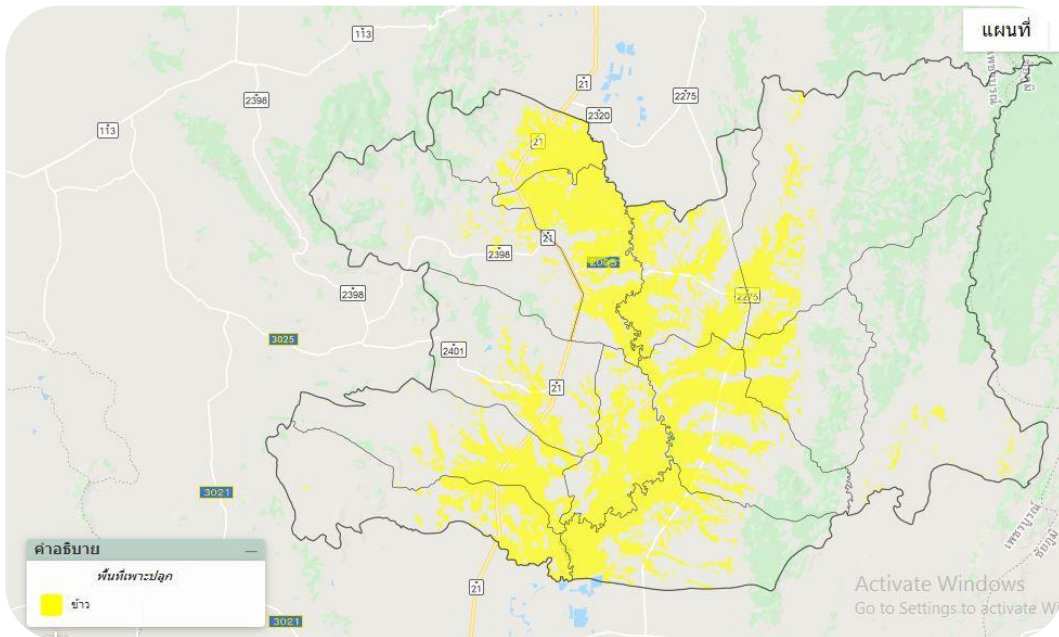
ภาพที่ ๑๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๑๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอนองไผ่
 (ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

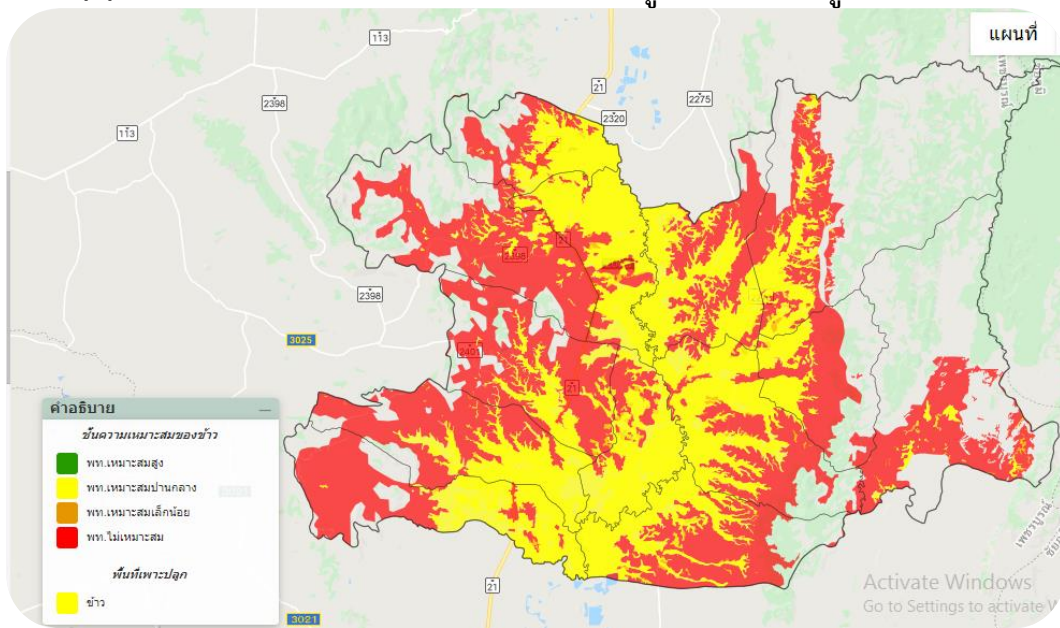
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๘๗,๑๐๙.๔๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลนาเฉลียง จำนวน ๒๖,๘๓๑ไร่ รองลงมาคือ ตำบลท่าแดง จำนวน ๒๕,๐๕๒ ไร่ และตำบลวังโบสถ์ จำนวน ๒๒,๑๓๔ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนองไผ่
 (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑-๖๒)

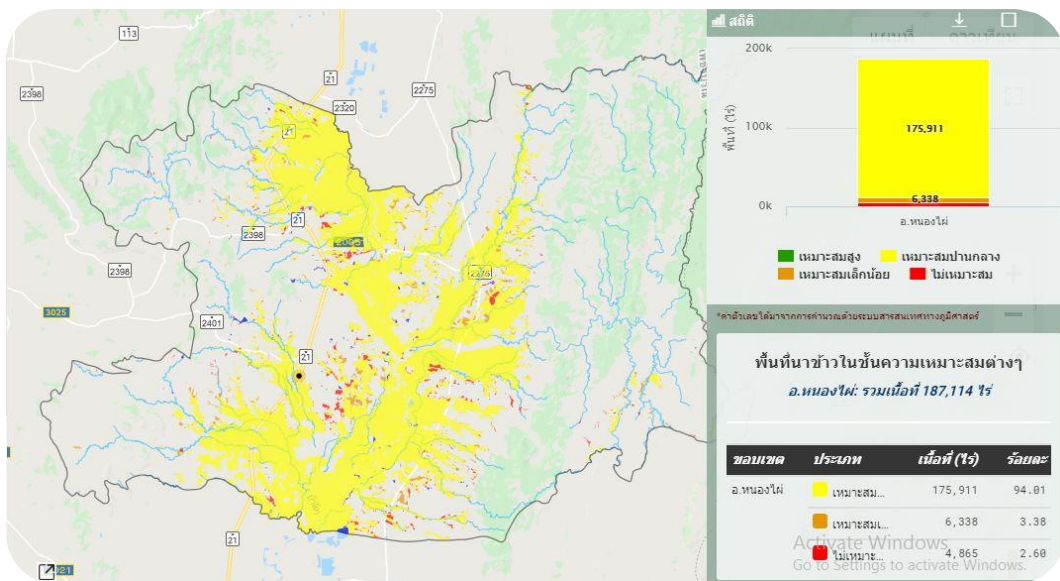
(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

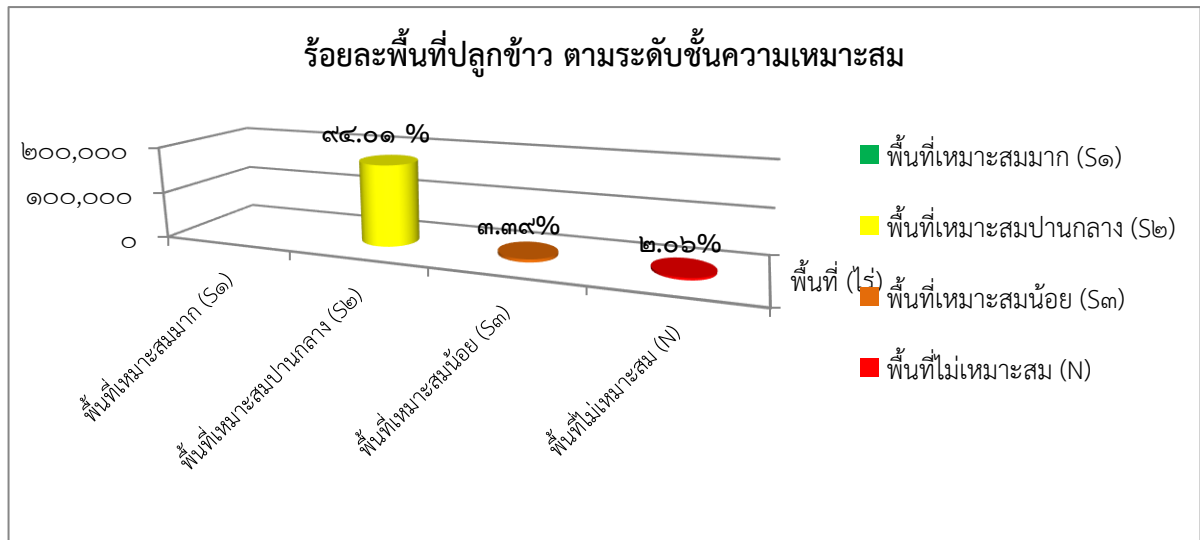
ภาพที่ ๑๙ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอนองไผ่ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอนองไผ่ มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสมจำนวน ๑๘๗,๑๑๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๗๕,๙๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๐๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๓๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔,๘๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๐

ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองไผ่ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองไผ่
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

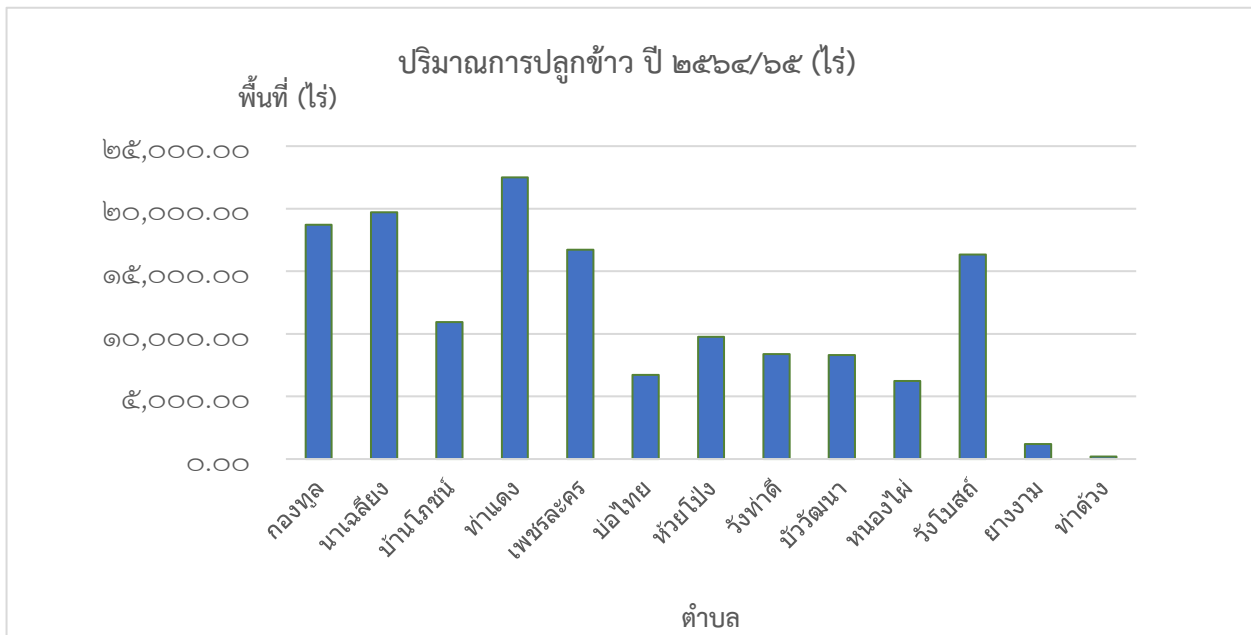
๒) ปริมาณการผลิต (ข้าว)

อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๔๕,๗๓๕.๔๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลท่าแดง จำนวน ๒๒,๔๙๑.๓๓ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลนาเฉลียง จำนวน ๑๙,๗๒๔.๗๕ ไร่ และตำบลกองทูล จำนวน ๑๘,๗๑๒.๘๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กองทูล	๑,๐๕๒	๑๘,๗๑๒.๘๕	๑๘,๗๑๒.๘๕	๑๔,๙๗๐.๒๘	๐.๘๐
นาเฉลียง	๑,๑๒๙	๑๙,๗๒๔.๗๕	๑๙,๗๒๔.๗๕	๑๗,๗๕๒.๒๘	๐.๙๐
บ้านโคกชน	๖๒๑	๑๐,๙๓๒.๓๘	๑๐,๙๓๒.๓๘	๘๗,๔๕๕.๙๐๔	๐.๘๐
ท่าแดง	๑,๔๕๕	๒๒,๔๙๑.๓๓	๒๒,๔๙๑.๓๓	๒๑,๓๖๖.๗๖	๐.๙๕
เพชรละคร	๑,๐๙๘	๑๖,๗๑๓.๕๐	๑๖,๗๑๓.๕๐	๑๒,๕๓๕.๑๓	๐.๗๕
บ่อไทย	๕๗๑	๖,๗๒๓.๗๙	๖,๗๒๓.๗๙	๕,๐๔๒.๘๔	๐.๗๕
ห้วยโป่ง	๕๕๖	๙,๗๕๖.๗๙	๙,๗๕๖.๗๙	๗,๘๐๕.๔๓	๐.๘๐
วังท่าดี	๕๙๐	๘,๓๘๖.๑๓	๘,๓๘๖.๑๓	๗,๕๔๗.๕๒	๐.๙๐
บัววัฒนา	๕๔๕	๘,๓๑๑.๘๙	๘,๓๑๑.๘๙	๖,๖๔๙.๕๑	๐.๘๐
หนองไผ่	๔๒๕	๖,๒๓๒.๕๘	๖,๒๓๒.๕๘	๔,๙๘๖.๐๖	๐.๘๐
วังโบสถ์	๙๙๓	๑๖,๓๕๐.๔๗	๑๖,๓๕๐.๔๗	๑๔,๗๑๕.๔๒	๐.๙๐
ยางงาม	๑๒๘	๑,๒๐๙.๐๐	๑,๒๐๙.๐๐	๙๐๖.๗๕	๐.๗๕
ท่าด่าง	๑๑	๑๙๐.๐๐	๑๙๐.๐๐	๑๕๒.๐๐	๐.๘๐
รวม	๙,๑๗๔	๑๔๕,๗๓๕	๑๔๕,๗๓๕	๑๑๔,๔๓๐	

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔

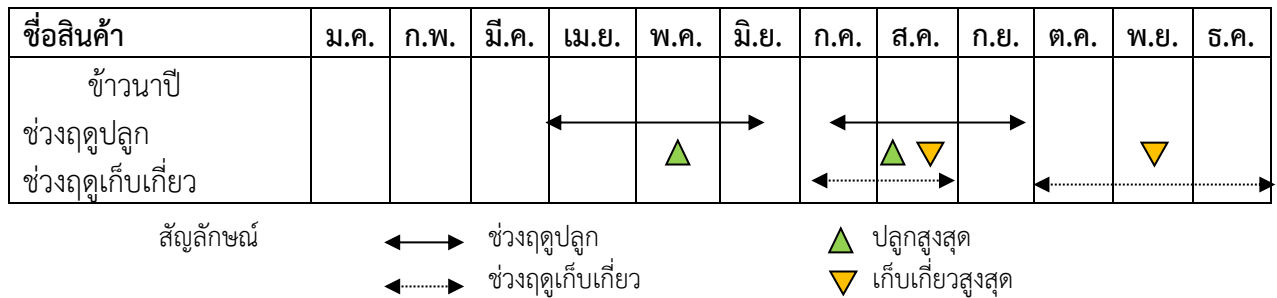
ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการ/กระบวนการผลิต	หมายเหตุ
(๑) การใช้พันธุ์ดี	ส่วนมากปลูกข้าวเปลือกเจ้าพื้นแข็ง บางส่วนเป็นชาวมะลิ ๑๐๕	
(๒) การเตรียมดิน	ไถตะ, ไถแปร	
(๓) การปลูก	ส่วนมากรอบที่ ๑ ใช้การหว่านแห้ง รอบที่ ๒ หว่านน้ำตม	
(๔) ระบบการให้น้ำ	อาศัยน้ำฝน บางส่วนตำบลท่าแดง วังท่าดี ใช้น้ำจากคลองลำก	
(๕) การดูแลรักษา	กำจัดวัชพืช ฉีดพ่นยาคุมหญ้า ตัดพันธุ์ปน	
(๖) การใส่ปุ๋ย	หว่านปุ๋ย ๒ รอบ ตอนข้าวอายุ ๔๕ วัน และตั้งท้อง	
(๗) การเก็บเกี่ยว	เก็บเกี่ยวหลังออกดอก ส่วนมากใช้รถเกี่ยวขนาดข้าว	
(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ขนส่งไปขายลานโดยตรง ส่วนน้อยเก็บไว้ทำพันธุ์และบริโภค	
(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ฉีดพ่นด้วยสารเคมีและสารชีวภัณฑ์ตามช่วงเวลา	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ มีการปลูกข้าวนาปี ๒ รอบ ฤดูกาลปลูกตั้งแต่เมษายน ถึงเดือนตุลาคม ปลูกมากที่สุดเดือนพฤษภาคม,สิงหาคม เก็บเกี่ยวพร้อมปลูกข้าวรอบ ๒ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมจนถึงเดือนธันวาคมดังนี้

ภาพที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปี ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองไผ่ มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๕๑๖ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี๒๕๖๒ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
	จำนวน	
- ไถตะ,ไถแปร	๕๐๐	หน่วย : บาท/ไร่
-ค่าพันธุ์ข้าว	๔๕๐	
- รอบ ๑ ใส่ปุ๋ย ๑๖-๒๐-๐ รอบ ๒ สูตร ๔๖-๐-๐	๕๘๐	
- สารกำจัดแมลงศัตรูพืช+สารกำจัดโรคพืช	๑๖๐	
- สารกำจัดวัชพืช	๑๒๐	
- ค่าจ้างปลูก	๗๐	หว่านไร่ละ ๗๐ ถ้ำหยอดไร่ละ ๑๐๐ บาท
- ค่าจ้างพ่นสารเคมี	๗๐	
- ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	
- ค่าขนส่ง	๙๐	
- ค่าเช่าที่	๑๓๓๕	
- อื่นๆ	๑๔๐	
รวม	๔,๐๑๕	

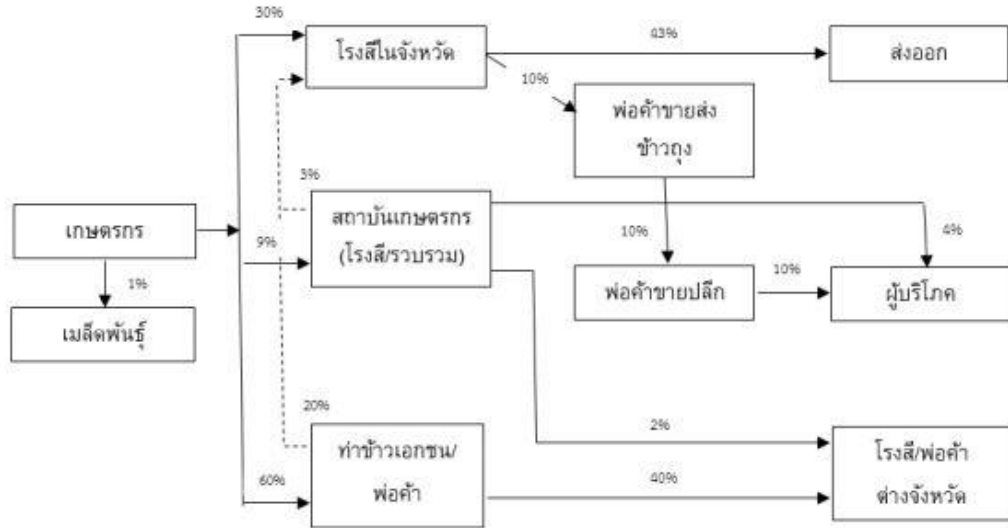
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ผลผลิตเฉลี่ย	๙๐๐ กก./ไร่
ราคาผลผลิต กก.ละ	๗ บาท
เป็นเงิน	๖,๓๐๐ บาท/ไร่
ต้นทุน	๔,๐๑๕ บาท/ไร่
กำไร	๒,๒๘๕ บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

ส่วนมากปลูกและเก็บเกี่ยวขายในตลาดท้องถิ่นให้แก่พ่อค้าคนกลาง น้อยรายที่จะเก็บข้าวไว้สีบริโภคนขายและทำเมล็ดพันธุ์

ภาพที่ ๒๔ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอหนองไผ่ มีโรงสีและลานรับซื้อข้าว รวม ๒๕ แห่ง ได้แก่โรงสีอรุณพัฒนา โรงสีรัตนกุล สหกรณ์การเกษตรหนองไผ่ จำกัด (สาขาท่าแดง ,สาขาห้วยโป่ง) ทำข้าวทองธรรมชาติ เป็นต้น

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอหนองไผ่ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๓ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๒ ราย ได้แก่ นายจำลอง โคตรหานาม และนายอาทิตย์ กุลทอง

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) รวมกลุ่มจัดทำเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ร่วมกันจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชน

๒) ทำนาแบบประณีต และ

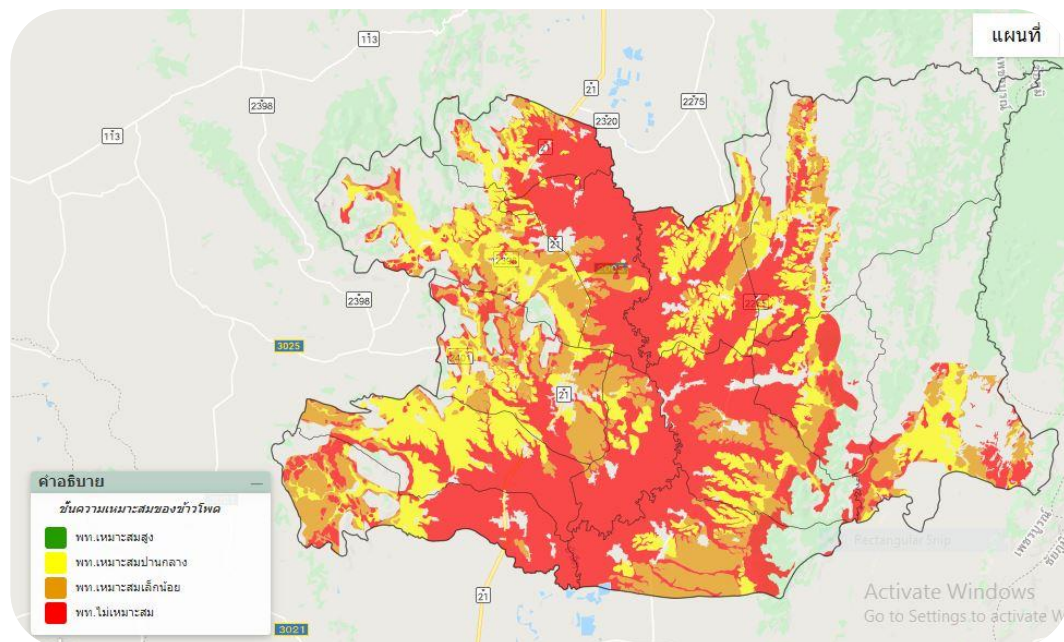
๓) สามารถผลิตพืชได้ผลผลิตสูง ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตได้

๑.๓.๒ ชนิดสินค้า : ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

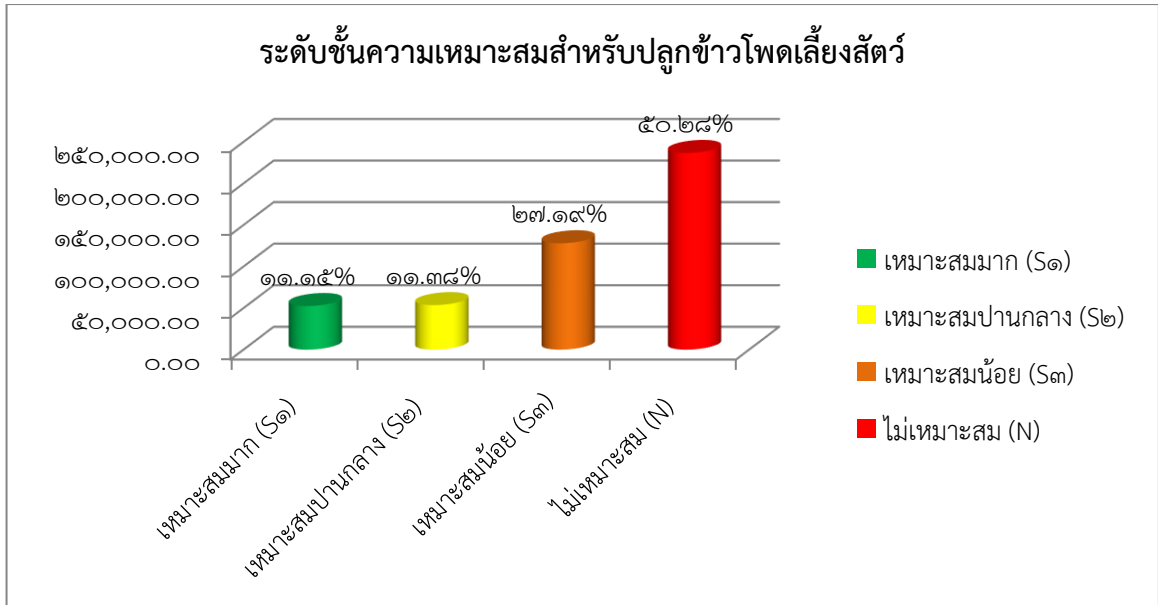
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๔๗๐,๗๓๑.๘๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๒,๔๘๓.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๓๕๗๑.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒๘,๐๑๐.๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓๖,๖๖๔.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๘

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่

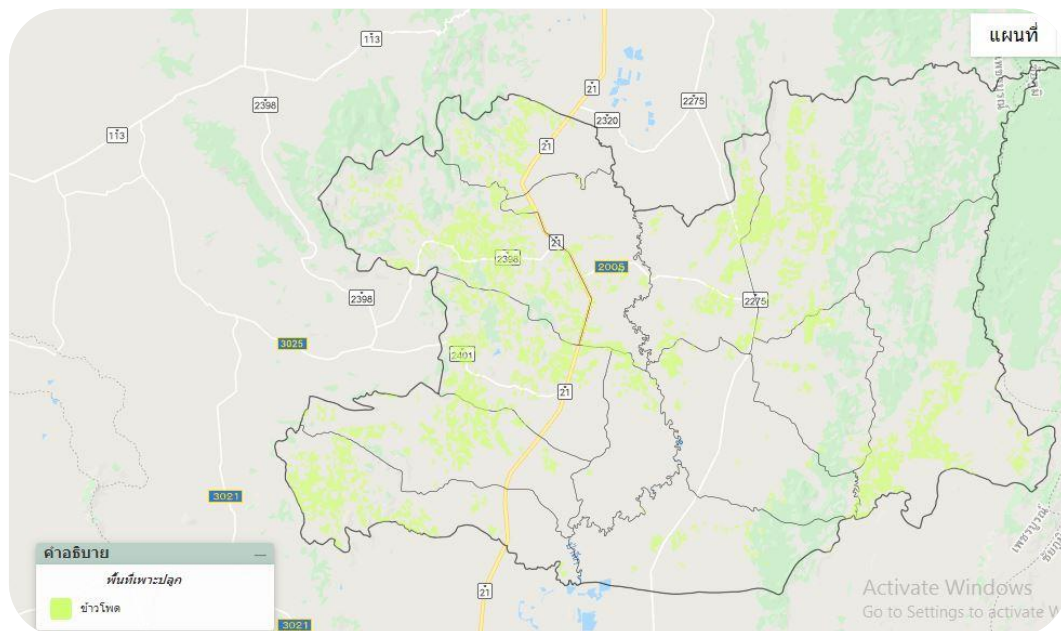
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : Zoning พืชเศรษฐกิจอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๒)

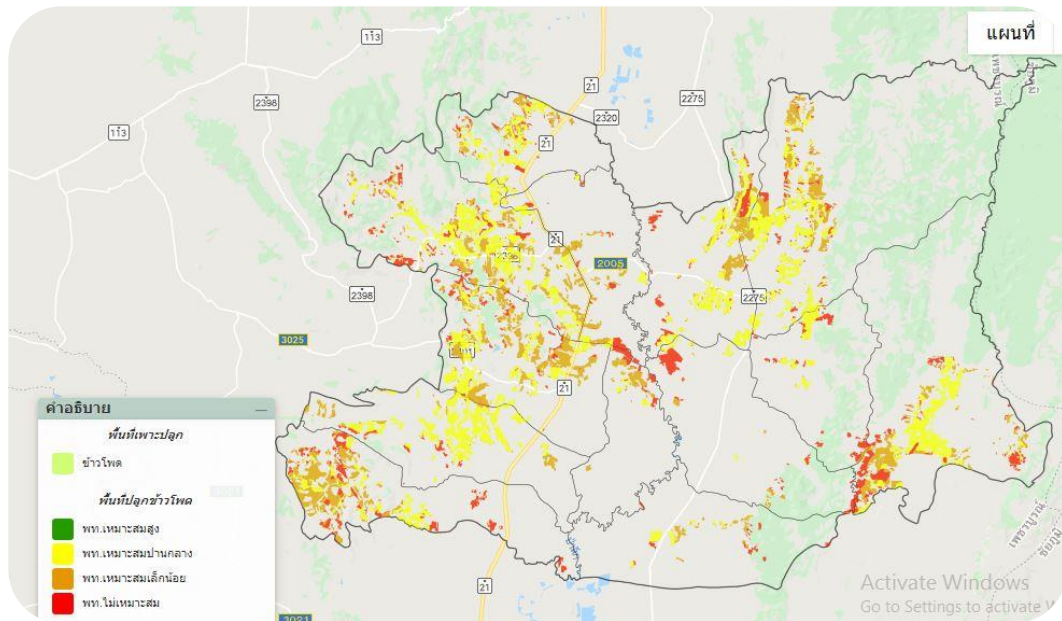
(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๐๒,๒๓๑ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ่อไทย จำนวน ๑๓,๒๘๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลหนองไผ่ จำนวน ๑๓,๐๔๘ ไร่ และตำบลท่าด่าง จำนวน ๑๒,๔๘๐ ไร่

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

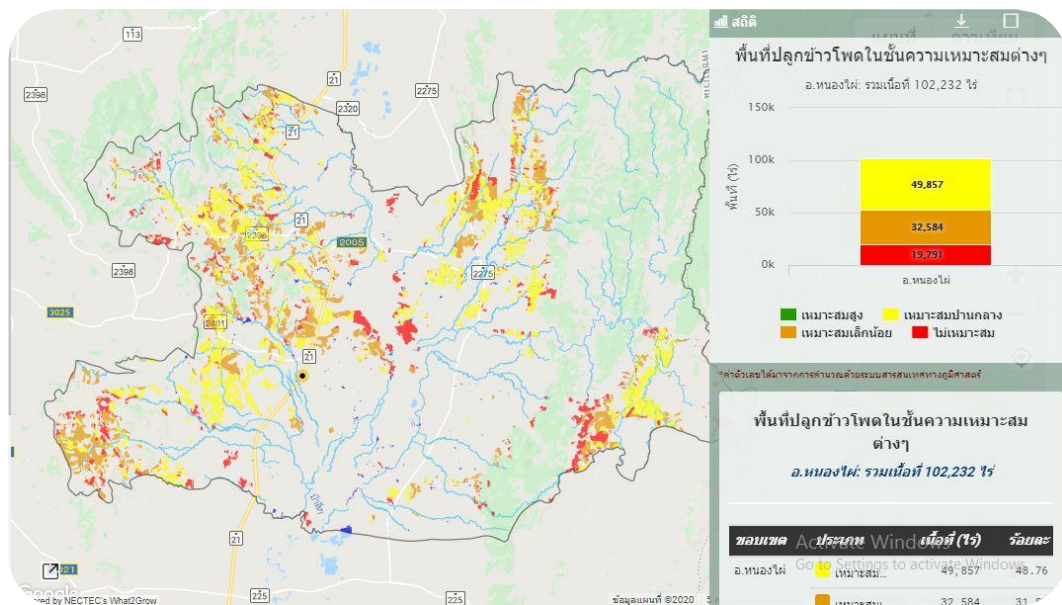
(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

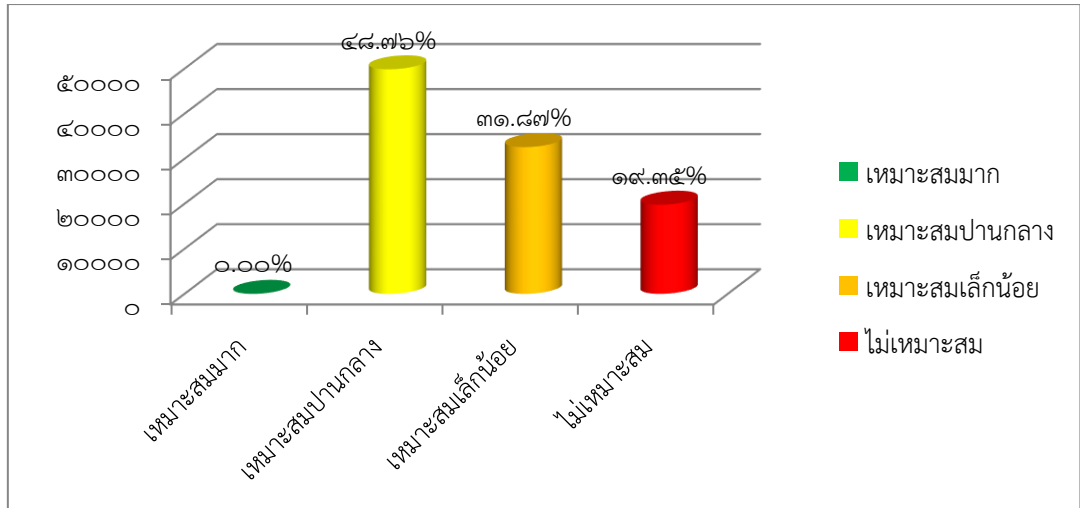
ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๐๒,๒๓๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๙,๘๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๒,๕๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙,๗๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๕

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอนองไผ่ มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๘๘,๘๘๐.๒๙ ไร่ ๔,๑๓๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลท่าดัวง จำนวน ๑๙,๒๓๙.๓๕ ไร่ ๖๖๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลยางงาม จำนวน ๑๓,๖๔๙.๘๓ ไร่ ๕๘๗ ครัวเรือน และตำบลบัววัฒนา จำนวน ๑๓,๓๐๑.๒๕ ไร่ ๖๐๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กองทูล	๑๐๙	๑,๓๗๐.๐๐	๑,๓๗๐.๐๐	๑,๐๒๗.๕๐	๐.๗๕
นาเฉลียง	๑๔๕	๑,๙๖๒.๐๐	๑,๙๖๒.๐๐	๑,๔๗๑.๕๐	๐.๗๕
บ้านโพน	๔๘๒	๑๑,๕๑๓.๖๖	๑๑,๕๑๓.๖๖	๘,๖๓๕.๒๕	๐.๗๕
ท่าแดง	๒๕๕	๓,๖๐๖.๗๔	๓,๖๐๖.๗๔	๒,๗๐๕.๐๖	๐.๗๕
เพชรละคร	๕๖	๕๘๔.๐๐	๕๘๔.๐๐	๔๓๘.๐๐	๐.๗๕
บ่อไทย	๓๗๖	๖,๓๙๘.๔๓	๖,๓๙๘.๔๓	๔,๗๙๘.๘๒	๐.๗๕
ห้วยโป่ง	๒๘๖	๔,๓๖๔.๑๗	๔,๓๖๔.๑๗	๓,๒๗๓.๑๓	๐.๗๕
วังท่าดี	๑๔๔	๒,๔๐๒.๖๔	๒,๔๐๒.๖๔	๑,๘๐๑.๙๘	๐.๗๕
บัววัฒนา	๖๐๔	๑๓,๓๐๑.๒๕	๑๓,๓๐๑.๒๕	๙,๙๗๕.๙๔	๐.๗๕
หนองไผ่	๓๑๘	๖,๘๘๔.๗๒	๖,๘๘๔.๗๒	๕,๑๖๓.๕๔	๐.๗๕
วังโบสถ์	๑๗๑	๓,๖๐๓.๕๐	๓,๖๐๓.๕๐	๒,๗๐๒.๖๓	๐.๗๕
ยางงาม	๕๘๗	๑๓,๖๔๙.๘๓	๑๓,๖๔๙.๘๓	๑๐,๒๓๗.๓๗	๐.๗๕
ท่าดัวง	๖๖๐	๑๙,๒๓๙.๓๕	๑๙,๒๓๙.๓๕	๑๔,๔๒๙.๕๑	๐.๗๕
รวม	๔,๑๓๖	๘๘,๘๘๐.๒๙	๘๘,๘๘๐.๒๙	๖๖,๖๖๐.๒๓	

ผลผลิต เป็นข้าวโพดกะเทาะเปลือก ถูฝุ่นและถูกล้าง (ที่มา : <http://farmer.doe.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการ/กระบวนการผลิต	หมายเหตุ
(๑) การใช้พันธุ์ดี	พันธุ์นครสวรรค์ ๓ และพันธุ์ลูกผสมของบริษัทเอกชน	
(๒) การเตรียมดิน	ไถเตรียมดิน ไถตะ ไถแปร	
(๓) การปลูก	ใช้เครื่องหยอด	
(๔) ระบบการให้น้ำ	อาศัยน้ำฝนและน้ำบาดาล	
(๕) การดูแลรักษา	ใส่ปุ๋ย ,ฉีดพ่นยากำจัดวัชพืช	
(๖) การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ยสองรอบ รองพื้นและแต่งหน้า	
(๗) การเก็บเกี่ยว	เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ ๙๕-๑๒๐ วัน ด้วยรถเกี่ยว,เก็บมือ	
(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ตากฝักแล้วสีกะเทาะ,เก็บเกี่ยวพร้อมส่งขายลานโดยตรง	
(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนตุลาคม ปลูกสูงสุดในเดือนพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างกลางกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม ส่วนข้าวโพดฤดูแล้งเก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนมีนาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก ▲ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▼ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองไผ่ มีต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเงิน ๔,๙๐๕ บาท/ไร่
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ	นอกเขตชลประทาน (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
- ไถดะ	๓๐๐	
- ไถแปร	๒๕๐	
- เมล็ดพันธุ์	๖๐๐	
- ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ (รองพื้น)	๒๘๐	
- สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ (แต่งหน้า)	๔๕๐	
- สารกำจัดวัชพืช	๑๐๐	
- ค่าจ้างปลูก	๑๕๐	
- ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	๕๐๐	
- ค่าจ้างพ่นสารเคมี	๖๐๐	
- เก็บเกี่ยว	๖๐๐	
- ค่าขนส่ง	๒๐๐	
- ค่าเช่าที่	๑,๒๐๐	
- อื่นๆ	๓๐๐	
รวม	๕,๕๓๐	

ผลผลิตเฉลี่ย ๘๕๐ กก./ไร่

ราคาปัจจุบัน กก.ละ ๗.๕๐ บาท (ที่ความชื้น ๓๐%)

เป็นเงิน ๖,๓๗๕ บาท

หักต้นทุน ๕,๕๓๐ บาท

กำไร ๘๔๕ บาท

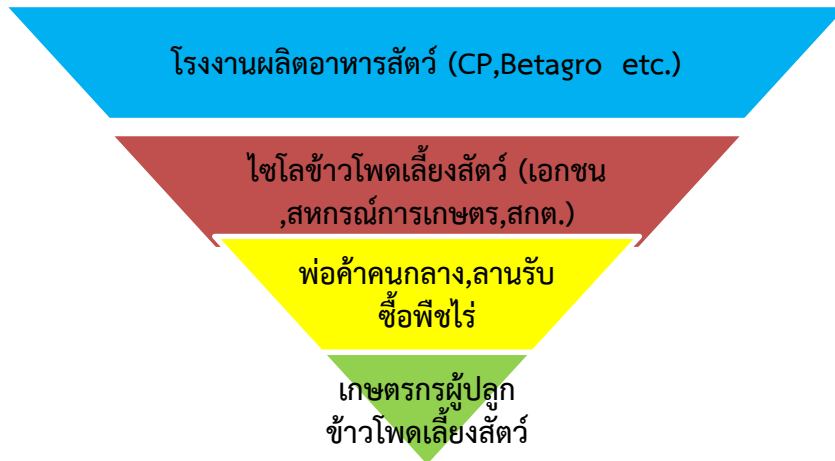
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การผลิตและการตลาดรายสัปดาห์ ๘-๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรขายได้ความชื้นไม่เกิน ๑๔.๕% เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๘.๒๔ บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ ๘.๒๒ บาท ของสัปดาห์ก่อน ร้อยละ ๐.๒๔ และราคาข้าวโพดที่เกษตรกรขายได้ความชื้นเกิน ๑๔.๕% สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๖.๖๒ บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ ๖.๒๙ ของสัปดาห์ก่อนร้อยละ ๕.๒๕

ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ที่โรงงานอาหารสัตว์รับซื้อ สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๙.๓๙ บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๙.๒๒ บาท ของสัปดาห์ก่อนร้อยละ ๑.๘๔ และราคาขายส่งไซโลรับซื้อ สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๙.๐๔ บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๘.๘๘ บาท ของสัปดาห์ก่อนร้อยละ ๑.๘๐

(๑) วิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ของอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจุดรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๖ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลหนองไผ่ ๕ แห่ง ตำบลนาเฉลียง ๒ แห่ง ตำบลห้วยโป่ง ๒ แห่ง ตำบลท่าแดง ๒ แห่ง ตำบลบ่อไทย ๒ แห่ง และตำบลเพชรและละคร ๒ แห่ง และตำบลบ้านโกชน์ ๑ แห่ง

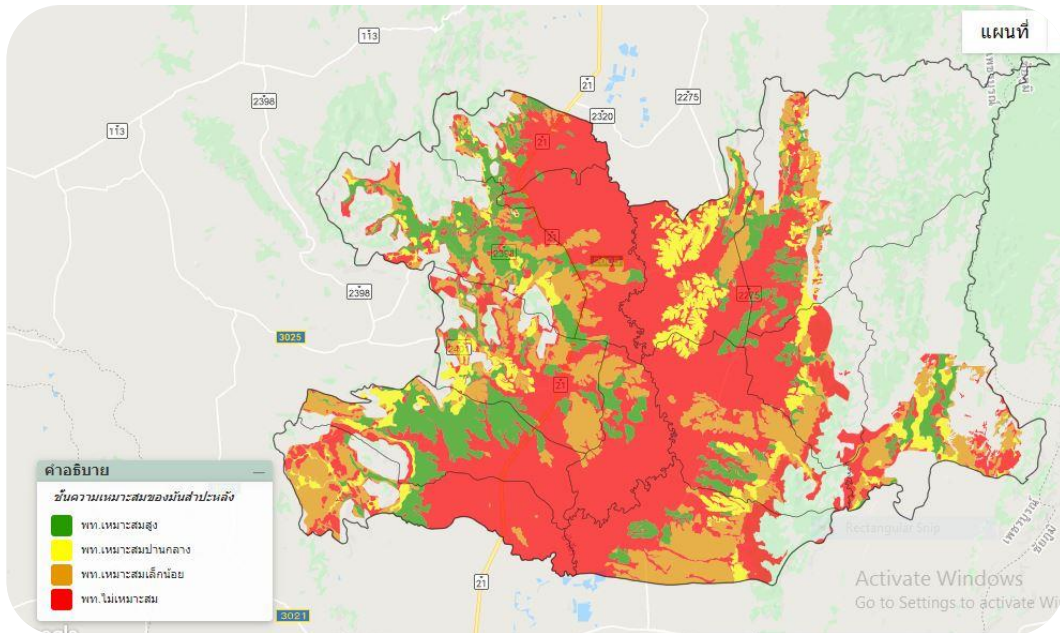
ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอหนองไผ่
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓.๓ ชนิดสินค้า : มันสำปะหลัง

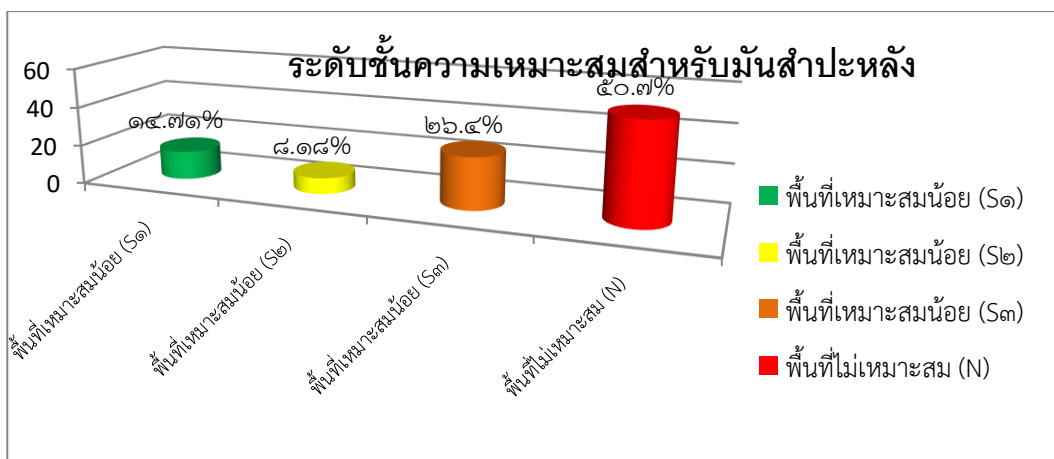
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕๓๒,๓๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๗๘๓๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๓๕๗๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๔๐,๕๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๖๙,๙๐๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๐

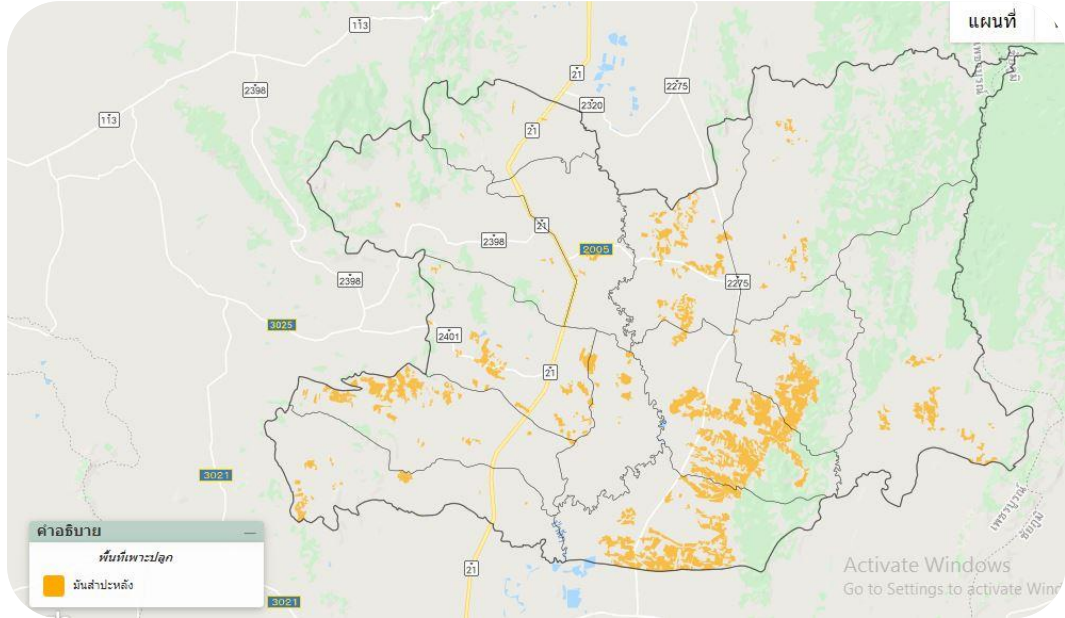
ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : Zoning พืชเศรษฐกิจอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : Zoning พืชเศรษฐกิจอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๑)

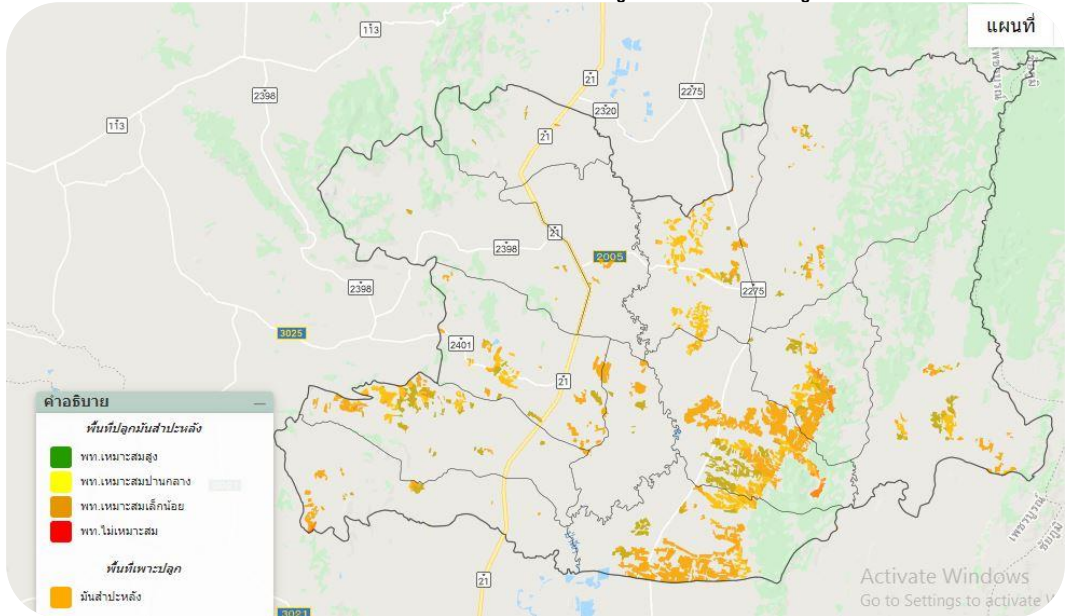
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔๗,๔๘๗ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลท่าแดง จำนวน ๑๒,๙๒๔ ไร่ รองลงมาคือตำบลเพชรละคร จำนวน ๙,๙๘๓ ไร่ และตำบลวังท่าดี จำนวน ๕,๑๒๐ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่มันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

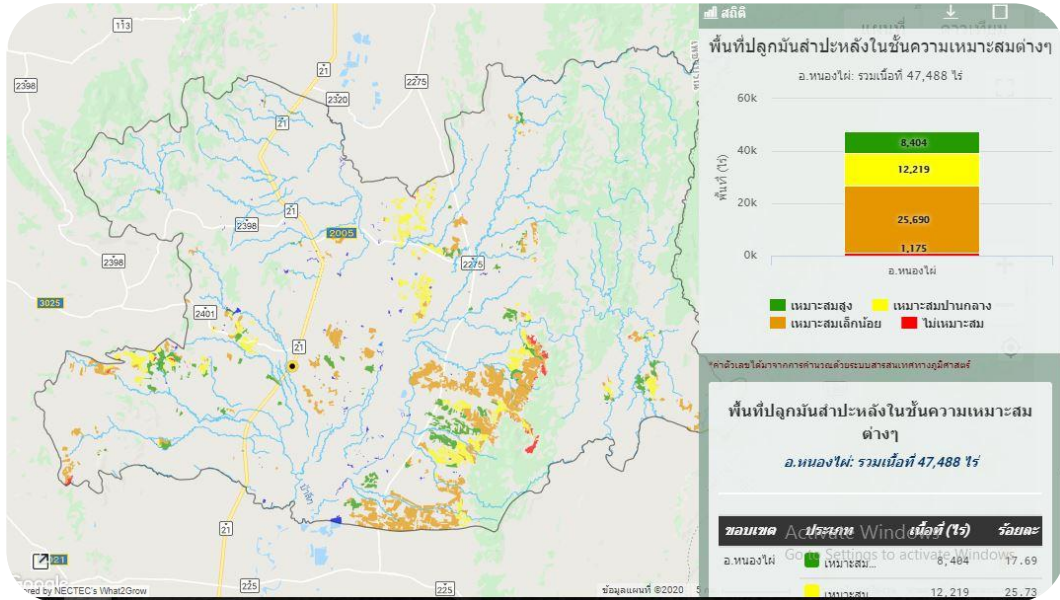
(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

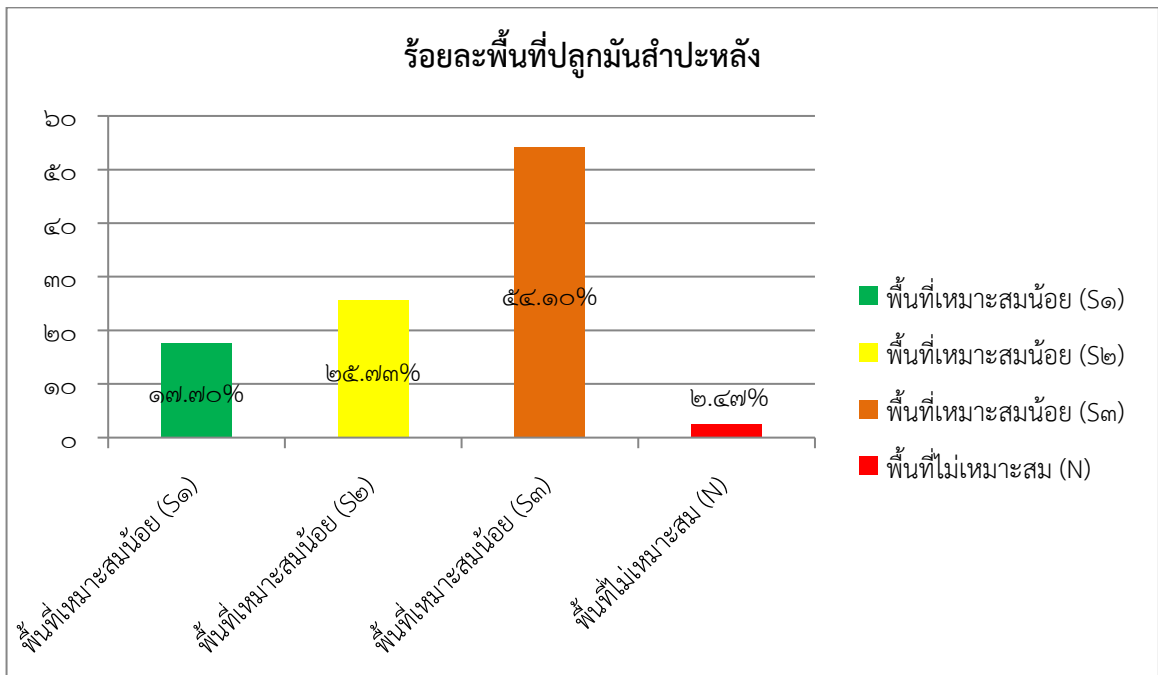
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

(๔) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔๗,๔๘๘ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘,๔๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๐ มีพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๒,๒๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๕,๖๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๑๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๗

ภาพที่ ๔๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๔๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองไผ่ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๑)

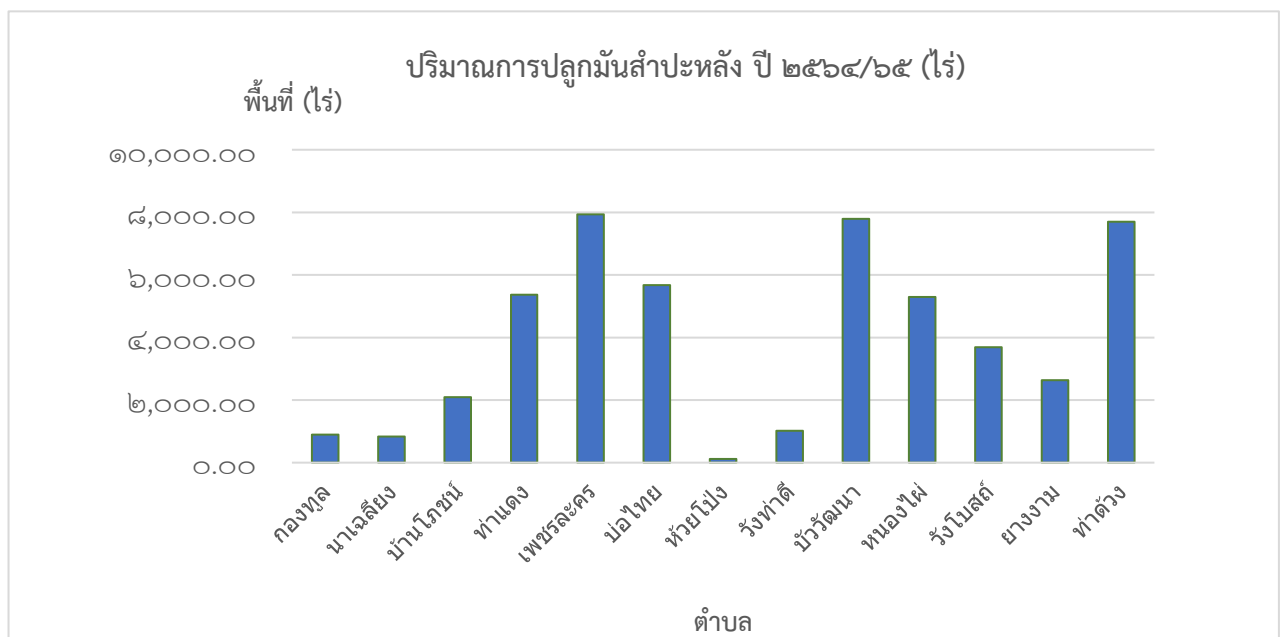
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕๑,๐๔๐.๓๑ ไร่ ๓,๐๗๑ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลเพชรละคร จำนวน ๗,๙๓๒.๗๕ ไร่ ๕๑๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบัววัฒนา จำนวน ๗,๙๙๓.๐๐ ไร่ ๔๑๑ ครัวเรือน และตำบลท่าด้วง จำนวน ๗,๖๙๘.๕๐ ไร่ ๔๑๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
กองทูล	๖๘	๘๙๖.๕๐	๘๙๖.๕๐	๓,๑๓๗.๗๕	๓,๕๐๐
นาเฉลียง	๔๖	๘๓๓.๕๐	๘๓๓.๕๐	๒,๙๑๗.๒๕	๓,๕๐๐
บ้านโกชน์	๑๓๔	๒,๐๙๔.๙๙	๒,๐๙๔.๙๙	๗,๓๓๒.๔๗	๓,๕๐๐
ท่าแดง	๓๗๐	๕,๓๖๓.๒๕	๕,๓๖๓.๒๕	๑๘,๗๗๑.๓๘	๓,๕๐๐
เพชรละคร	๕๑๒	๗,๙๓๒.๗๕	๗,๙๓๒.๗๕	๒๗,๗๖๔.๖๓	๓,๕๐๐
บ่อไทย	๓๗๘	๕,๖๗๐.๐๕	๕,๖๗๐.๐๕	๑๙,๘๔๕.๑๘	๓,๕๐๐
ห้วยโป่ง	๑๒	๑๒๓.๒๕	๑๒๓.๒๕	๔๓๑.๓๘	๓,๕๐๐
วังท่าดี	๖๖	๑,๐๑๗.๕๒	๑,๐๑๗.๕๒	๓,๕๖๑.๓๒	๓,๕๐๐
บัววัฒนา	๔๑๑	๗,๙๙๓.๐๐	๗,๙๙๓.๐๐	๒๗,๒๗๕.๕๐	๓,๕๐๐
หนองไผ่	๒๙๕	๕,๒๙๒.๗๕	๕,๒๙๒.๗๕	๑๘,๕๒๔.๖๓	๓,๕๐๐
วังโบสถ์	๒๕๘	๓,๖๙๑.๒๕	๓,๖๙๑.๒๕	๑๒,๙๑๙.๓๘	๓,๕๐๐
ยางงาม	๑๓๔	๒,๖๓๓.๐๐	๒,๖๓๓.๐๐	๙,๒๑๕.๕๐	๓,๕๐๐
ท่าด้วง	๔๑๘	๗,๖๙๘.๕๐	๗,๖๙๘.๕๐	๒๖,๙๔๔.๗๕	๓,๕๐๐
รวมทั้งหมด	๓,๐๗๑	๕๑,๐๔๐.๓๑	๕๑,๐๔๐.๓๑	๑๗๘,๖๔๑.๑๒	

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔...

ภาพที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่มา : <http://farmer.doae.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการ/กระบวนการผลิต	หมายเหตุ
(๑) การใช้พันธุ์ดี	ส่วนมากจะปลูก ระยะยง ๗๒ เกษตรศาสตร์, ห้วยบง	
(๒) การเตรียมดิน	ไถกลบวัชพืช เศษใบมันที่เหลือ หว่านปุ๋ยหมัก ยกร่อง	
(๓) การปลูก	แช่โทรมมีโทแซม และปักท่อนพันธุ์ห่างกัน - พื้นที่ราบใช้ระยะปลูกระหว่างแถว ๘๐ - ๑๐๐ cm ระหว่างต้น ๘๐ - ๑๐๐ cm จะได้จำนวน ๑,๖๐๐ - ๒,๕๐๐๐ ต้นต่อไร่ - พื้นที่ลาดเอียงใช้ระยะปลูกระหว่างร่อง ๘๐ cm ระหว่างต้น ๘๐ cm เพื่อช่วยลดปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน	
(๔) ระบบการให้น้ำ	น้ำฝน/ระบบน้ำหยด ในช่วง ๓ เดือนแรกหลังปลูก	
(๕) การดูแลรักษา	กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑ ประมาณ ๓๐-๔๕ วัน หลังการปลูก พร้อมทั้งใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕-๕๐ กก./ไร่กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๒ ประมาณ ๖๐-๗๐ วัน หลังการปลูก โดยปฏิบัติเช่นเดียวกันกับครั้งแรก กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๓ ตามความจำเป็น โดยใช้จอบตาก หรือฉีดพ่นด้วยยากรรมม็อกไซน (ควรใช้ฝากรอบหัวฉีด เพื่อป้องกันไม่ให้ยาโดนตาและลำต้นมัน)	
(๗) การเก็บเกี่ยว	ทำการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในช่วงอายุที่เหมาะสม คือ ประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน	
(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	-	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนเมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนมีนาคมของปีถัดไป เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนธันวาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง		▲									▲	
ช่วงฤดูปลูก	←				→						←	→
ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว	←				→					←		→

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก ▲ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▼ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองไผ่ มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๔,๓๒๐ บาท ต่อไร่
ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ	บาท/ไร่	หมายเหตุ
- ไถตะ	๓๐๐	
- ไถแปร	๓๕๐	
- สูตร ๑๓-๑๓-๒๑	๙๙๐	
- สารกำจัดวัชพืช	๒๐๐	
- ค่าพันธุ์	๒๐๐	
- ค่าจ้างปลูก	๓๐๐	
- พันสารเคมี	๑๒๐	
- เก็บเกี่ยว	๓๐๐	
- ค่าขนส่ง	๖๐๐	
- ค่าเช่าที่	๑,๐๐๐	
- อื่นๆ	๔๐๐	
รวม	๔,๗๖๐	

ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๕๐๐ กก./ไร่

ราคาผลผลิต กก.ละ ๒.๒๐ บาท ราคา ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

เป็นเงิน ๗,๗๐๐ บาท

หักต้นทุน ๔,๓๒๐ บาท

กำไร ๒,๙๔๐ บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่,๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

การผลิต

ผลผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔ (เริ่มออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔) คาดว่ามีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๙.๑๖๓ ล้านไร่ ผลผลิต ๓๐.๑๐๘ ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ ๓.๒๘๖ ตัน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๘.๙๑๘ ล้านไร่ ผลผลิต ๒๘.๙๙๙ ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ ๓.๒๕๒ ตัน พบว่า พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗๕ ร้อยละ ๓.๘๒ และร้อยละ ๑.๐๕ ตามลำดับ โดยเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ คาดว่าจะมีผลผลิตออกสู่ตลาด ๖.๗๕ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๒.๖๐ ของผลผลิตทั้งหมด)

ทั้งนี้ผลผลิตมันสำปะหลังปี ๒๕๖๔ จะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ปริมาณ ๑๘.๔๗ ล้านตัน (ร้อยละ ๖๑.๘๑ ของผลผลิตทั้งหมด)

การตลาด

ความต้องการใช้หัวมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น แม้ว่าจะอยู่ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากกว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศประจำสัปดาห์ สรุปได้ดังนี้

ราคาหัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๒.๐๘ บาท ราคาสูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๒.๐๔ บาท ในสัปดาห์ก่อน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๘ ราคามันเส้น สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๖.๐๔ บาท ราคาสูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๖.๐๑ บาท ในสัปดาห์ก่อน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖

ราคาขายส่งในประเทศ

ราคาขายส่งมันเส้น (ส่งมอบ ณ คลังสินค้าเขต จ.ชลบุรี และ จ.อยุธยา) สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๖.๘๐ บาท ราคาสูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๖.๖๖ บาท ในสัปดาห์ก่อน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๐ ราคาขายส่งแป้งมันสำปะหลังชั้นพิเศษ (ส่งมอบ ณ คลังสินค้าเขต กรุงเทพและปริมณฑล) สัปดาห์นี้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๓.๕๐ บาท ราคาสูงขึ้นจากกิโลกรัมละ ๑๓.๔๕ บาท ในสัปดาห์ก่อน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๗

ที่มา : <http://www.oae.go.th/> ,สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

(๑) วิธีการตลาด

เกษตรกรจะขายผลผลิตโดยตรง ให้กับพ่อค้าคนกลางในพื้นที่ ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ตำบลท่าแดง ได้แก่ ลานวีระพงษ์พืชผล ลานแม่พารวย ตำบลปอไทย ได้แก่ ลานช้างพืชผล ,บริษัทเรืองพืช รวม ๓ ลาน ตำบลเพชรละคร ได้แก่ ลานแม่พารวย ส่วนมากจะอยู่ในพื้นที่เขตติดต่ออำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เขตอำเภอ빙สามพันและอำเภอชนแดน

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (พืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, อ้อย เป็นต้น)	๑.คุณภาพผลผลิตต่ำ ๒.มีโรคและแมลงเข้ารบกวน ๓.ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	๑.ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตด้วยการผลิตเมล็ดพันธุ์/สารชีวภัณฑ์ใช้เอง ๒.จัดทำโครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยท้องถิ่น ๓.ขออนุมัติงบประมาณจาก อปท.เพื่อสร้างแหล่งน้ำสำรอง	๑๓ ตำบล	มาก ๑
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.เกษตรกรปราดเปรื่อง ๒.เกษตรกรรุ่นใหม่ ๓.เครือข่าย ออกรม. ๔.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๕.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ๖.กลุ่มยุวเกษตรกร ๗.กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑. กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ๒.สมาชิกมีการเปลี่ยนแปลง เข้า-ออกบ่อย ๓.ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกลุ่ม	๑.จัดกิจกรรมพบปะ ประชุมเชื่อมโยง ๒.ติดตามประเมินศักยภาพ ๓.ฝึกอบรมทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม ๔.ส่งเสริมการเข้าอบรมเพิ่มศักยภาพของกลุ่ม/ออกร้าน	๑๓ ตำบล	๒
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. บรรจุภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐาน ๒. โบราณจาก ออย. ๓. ช่องทางการจำหน่าย	๑. อายุการเก็บรักษาสั้น ๒. ไม่คงสภาพหากเก็บไว้นาน ๓. ยังไม่ได้รับมาตรฐานรับรอง ออย.	๑. ส่งเสริมทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์และการทำอาหารตามหลักมาตรฐาน ออย. ๒. ส่งเสริมฝึกอบรมการเก็บรักษาอาหารหลังแปรรูป ๓. อบรมการจำหน่ายผ่าน Green Market, Line, Facebook	ต. ห้วยโป่ง, ยางงาม, หนองไผ่, นาเฉลียง	๓

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอนองไผ่

ตารางที่ ๒๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (S)</p> <p>๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร ปลูกได้หลายชนิด</p> <p>๒. เกษตรกรรู้จักใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการทำการเกษตร</p> <p>๒. มีความชำนาญในการทำการเกษตร</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (W)</p> <p>๑ ส่วนใหญ่เช่าที่ดินทำการเกษตร</p> <p>๒ ขาดการวิเคราะห์ดินก่อนปลูก</p> <p>๓. ใช้สารเคมีเกินความจำเป็นและใช้ไม่ถูกวิธี</p> <p>๔. มีภาระหนี้สินจากการลงทุนทำการเกษตร</p> <p>๕. เกษตรกรอายุมาก ขาดแคลนแรงงาน</p>
<p style="text-align: center;">โอกาส (O)</p> <p>๑. มีแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ (ศพก. เครือข่าย)</p> <p>๒. รัฐมุ่งยกระดับรายได้ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนาแหล่งน้ำ</p> <p>๓. องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมีให้เลือกหลากหลาย</p> <p>๔. ผู้นำชุมชนมีโอกาสพัฒนาตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนความรู้ใน</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>$SO๑ = S๑,๒,๓+O๑,๒$</p> <p>-บริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)</p> <p>-ส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์พืชปลอดภัย (GAP)</p> <p>-ส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>$WO๑ = W๕+O๑,๒,๓$</p> <p>โครงการบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)</p> <p>$WO๒ = W๕+O๓$</p> <p>ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน</p> <p>$WO๓ = W๒,๓+O๔$</p>

<p>การลดต้นทุนการผลิต นำความรู้ไปเผยแพร่</p> <p>๕. ระบบคมนาคมสะดวก</p> <p>๖. มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่</p>	<p>$SO_2 = S_1 + O_1$</p> <p>ส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่</p>	<p>-ลดต้นทุนการผลิต</p> <p>-จัดกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบโรงเรียนเกษตรกร</p>
<p>ภัยคุกคาม (T)</p> <p>๑. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง</p> <p>๒. ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์</p> <p>๓. โรคและแมลงระบาด</p> <p>๔. ภัยธรรมชาติ สถานการณ์แล้ง</p> <p>๕. พื้นที่เกษตรอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก แหล่งน้ำไม่เพียงพอ</p> <p>๖. อยู่นอกเขตชลประทาน</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>$S_{1,2} + T_1$</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - การบริหารจัดการดินตามสภาพพื้นที่ <p>$S_{2,3} + T_3$</p> <p>จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>$WT_1 = W_3 + T_{1,3,4,5,6}$</p> <p>ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่</p> <p>$WT_2 = W_5 + T_{4,5,6}$</p> <p>บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (โคก หนอง นา โมเดล)</p>

๓.๒ กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ โครงการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)
- ๑.๒ โครงการส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์พืชปลอดภัย (GAP)
- ๑.๓ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์
- ๑.๔ โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ โครงการบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)
- ๒.๒ โครงการส่งเสริมและยกระดับคุณภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๒.๓ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการสินค้าวิสาหกิจชุมชน

๒.๔ โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร

๒.๕ การลดต้นทุนการผลิต

-โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ไร่ (ศูนย์ข้าวโพดชุมชน)

-โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อชุมชน

-โครงการส่งเสริมการผลิตถั่วเขียวชุมชน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ แนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน

- โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

- โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด

๓.๒ การพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

- โครงการส่งเสริมการหยุดเผาและไถกลบตอซัง

๓.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (โคก หนอง นาโมเดล)

๔.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่